

Yükseköğrenim gençliğinin, birikmiş sorunlarına çözüm önerileri:

EVET

'Politika yapmak istiyoruz.'

● 5 şehirde 3 bin öğrenciyle yapılan anketin sonucunda, öğrencilerin % 89.20'si 'üniversite yönetimine katılım' istiyor.

● Öğrencilerin % 90.74'ü üniversitelerde 'polis bulunmamasını' istiyor. Bakan'ın önerisine gençlerin % 73.50'si 'EVET' diyor.

● "Polis-idare işbirliği'e son verilmesi, öğrencilere daha fazla söz hakkı... Öğrencilere daha iyi imkanlar sağlanması."

Haberi 8. Sayfada

sözhakkı

ONBEŞ GÜNLÜK • GENÇLİK GAZETESİ

30 MART 1989

1000 TL. KDV dahil

● Yurt öğrencilerinin kantinin devletleştirilmesi ve yönetimde söz hakkı istemlerini daha evvel kabul edip, sonra vazgeçmesini "O zaman tansiyonunuz çok yüksekti, o nedenle kabul ettik" diyerek açıkladı.

BUZ PERİSİ ÜNİVERSİTE'DE

● Çekoslovakya'da yeni yayın hayatına başlayan "Student Life" dergisinde yayınlanan röportajda Witt, "Sporu bıraktıktan sonra halk karşısında, yapabileceğim bir iş istedim, bu da tiyatro oyunculuğu idi."

Haberi 5. Sayfada

YARIŞMA

Ayrıntılı bilgi

2. sayfamızda

Filiz sözünü tutmadı

Haberi 9. Sayfada

İÇİNDEKİLER

Meçhul Öğrenci 89: Haydar'dan, Nokta'dan, Ya-kışıklı'dan sevgilerle...

Haberi 3. Sayfada

Gençliğe Bakan Yok: Bütçenin yetersizliği nedeniyle bakanlık tarafından düzenlenen gençlik organizasyonlarının bütün faaliyetleri ertelendi.

Haberi 3. Sayfada

Haydi Pyong Yang 89'a: 13. Dünya Öğrenci Gençlik Festivali yaklaşırken coşkulu hazırlıklar yapılıyor.

Haberi 4. Sayfada

Moskova'da öğrenci olmak: "Kitaplar çok ucuz, grip bir sürü kitap alıyoruz, bir iki bozuk para verip çıkıyoruz."

Haberi 6. Sayfada

Boğaziçi Üniversitesi Rektör Prof. Ergün TOĞROL'a göre, öğretim üyeliğinin zevkli tarafı:

Öğrencilerle birlikte olmak

"Siz gençlerin çok güzel fikirleri var. Geleceğe daha iyi, daha olumlu baktığınıza ve çok olumlu şeyler yapacağınıza inanıyorum."

Haberi 7. Sayfada

Karanlık Mağaralardan Kırmızı Salonlara: "Mağaracılık kolunun diğer üniversitelerde de yaygınlaşmasını isteriz. Bu tür üniversitelerde 27 kol kurulması anlamına gelir."

Haberi 6. Sayfada

SÖZHAKKI'nın dördüncü sayısında tekrar birlikteyiz. Dördüncü sayımızla birlikte gerek periyodumuzu oturtmakta, gerekse muhabiri, teknik çalışmaları, karikatüristi, dağıtıcısı ve okuyucusuyla yüzünü geleceğe dönen bir bütün oluşturmada önemli bir adım attık. Tüm eksikliklerimizle birlikte dördüncü sayının önemi bu adımdadır.

SÖZHAKKI'nın üç sayısının hazırlıkların sürdürülmesi döneminde atladığımız konulardan birisi gazetenin kendisini, kendi ağzından anlatması oldu. SÖZHAKKI'nın köşesini gazetemizin çalışanları hakkında bilgi verilmesi, gelişmelerinin duyurulmasını, yaptığımız bir söyleşiler bölümü olarak kullanmayı düşünüyoruz.

İlk olarak şunu belirtelim; Bir gençlik gazetesi olarak SÖZHAKKI'nın çıkışı uzun tartışmaların sonucu oldu. Gençliğin kendi hareketliliği kendisinin anlattığı, kendi düşüncelerini özgürce söylediği ve tartıştığı bir gençlik yayınına gereksinim olduğu yaygın bir düşünce idi. Daha önce çeşitli gazetelerde, dergilerde çalışmış yada yayıncılığa ilk adımını atan gençler olarak, günümüz şartlarında nasıl bir yayıncılık sürdürmemiz gerektiğini tartıştık. Önümüzde; gerek ülkemizde, gerekse dünyada düşündüğümüz yaygın bir gençlik gazetesi örneği yoktu. Bu noktada yolumuzu kendi birikimimiz ve tartışmalarımızın belirleyeceğini ortaya koyduk. Gazetemizin çıkışını yaratarak gençliğin gazetemizi biçimlendirmesi gerektiğini vurguladık. Gazetemizin yayın politikası gençlikten taraf olmanın üzerine oturacaktı. Ve gençliğin her türlü etkinliğinin haberini vermenin, düşüncelerini sunmanın ötesinde, gençliğin özgürce davranmasının önünde engel oluşturan her türlü tavır ve uygulamanın karşısında olacaktı. Kısacası gençlik kendini anlatacaktı. İşte bu düşünceler ile yola koyulduk.

SÖZHAKKI'nın her sayısının tartışmalara neden olmasını da gençliğin gazetesinin sahibi haline gelmesinin bir parçasını oluşturması nedeniyle olumlu karşılıyoruz. Her sayının tartışılmasına gazetesinin ulaşmak istediği hedefin neresinde olduğunun belirlenmesi ve yeni sayılarının önünü aydınlatması için kalem kadar, kâğıt kadar gereksinimimiz olduğunun tekrar altını çiziyoruz.

Bu sayımızda gazetenin çıkışına geniş katılımın bir parçası olarak OKUYUCU MEKTUPLARI köşesini tartışılmak istenilen düşüncelerin yer aldığı bir serbest kürsü biçimine getirdiğimizi öncelikle duyuralım. Gazeteye etkin katılımın bir boyutu gazete üzerine görüş, eleştiri ve önerilerin iletilmesi ise bir başka boyutu, gazete eliyle görüşlerin tartışmaya açılması olduğunu düşünüyoruz. Gerek yaşanmış süreçlerin bilgisinin paylaşılması, gerekse gençliğe ilişkin görüşlerin tartışmaya açılmasının gerekliliğine inanıyoruz.

Bu sayımızda gerçekleştirdiğimiz bir çok yeniliği sayfalarımızda bulacaksınız. Fakat bu sınırlı köşede son olarak değinmek istediğimiz konu, gazetesinin dağıtımını olacak. Yazıya başlarken hep birlikte önemli bir adım attığımızdan söz etmiştik. Bu adımın en belirgin yönü, gazetemizin dağıtımının etkin biçimde gerçekleşmesi oldu. SÖZHAKKI kendi dağıtım ağı ile okullara ulaşıyor. Üniversite öğrencileri olan dağıtıcı arkadaşlarımız, hem gazetesinin okullarında tanıtımını yapıyor, hem de satışını gerçekleştiriyorlar. Geçen sayımızda sorunlarımızdan önemli bir bölümünü oluşturduğunu söylediğimiz para konusunun aşılmasında dağıtıcı arkadaşlarımızın yoğun çabalarının belirleyici olduğunu belirtmeden geçemeyeceğiz. Bir gençlik gazetesinin yaşatılmasının başka bir biçiminin olduğunu düşünmüyoruz. İlgilenen arkadaşları SÖZHAKKI'nın dağıtıcılığına çağırırken, ancak geniş bir katılımın, kararlılığın ve girişimciliğin yaşamı sürdürecektir. Gelecek sayılarımızda daha geniş katılım, daha çok tartışma ve daha yoğun satış diyoruz.

Sevgi ve dostlukla

LOGO VE MASKOT YARIŞMASINA SEN DE KATIL

"Bu logo da ne?", "Gençlik gazetesinde bu nasıl bir logo?", "Çok soğuk", "Hani bizim sevimli bir maskotumuz?", "Benimle gülecek, dertlerimi paylaşacak bir maskot istiyorum." İşte okuyucularımızdan bize gelen tepkiler. Biz de baktık böyle olmayacak. Gazetemizin "logo" sunu değiştirmeye karar verdik. Tabii bir maskot da gerekli. Sevimli mi sevimli... Bu amaçla gazetemizin bu sayısından itibaren logo ve maskot yarışması açmış bulunmaktayız.

Yarışmaya katılacak arkadaşların en geç 5 Nisan tarihine kadar çalışmalarını gazetemiz adresine göndermeleri gerekmektedir. Logo çalışması 26x8 cm. ebatlarında olmalıdır. SÖZHAKKI kelimesi birleşik olarak yazılmalıdır.

Logo kampanyasında ilk 10 dereceye girenlere çeşitli ödüller verilecektir. Derecelere göre ödülleri;

- Birinciye : 250.000 TL. ve 1 yıllık abone.**
- İkinciye : 100.000 TL. ve 6 aylık abone.**
- Üçüncüye : 50.000 TL. ve 6 aylık abone.**

Dereceye giren diğer 7 arkadaşımıza ise 6 aylık ücretsiz abone yapıyoruz. Haydi arkadaşlar, alın elinize kâğıdı kalemi, yaratıcılığınızı dokun kâğıtlara... Kolay gelsin.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Sözhakki'na Merhabalar

Gazetenizin ilk iki sayısını ilgi ile okudum. Böyle bir gazeteyi bizlere kazandırdığınız için, sizlere teşekkür ederim. Gazetenizin basındaki onurlu yerini alacağına ve bu yerini koruyacağına inanıyorum. Açık öğretim fakültesinde okuyan bizlerin de sorunlarına yer vereceğiniz kanaatindeyim.

Açık öğretim, diğer adıyla yaygın eğitim, yurdumuzdaki üniversitelerin gereksinimine yanıt veremediğinden doğmuş ve bir ölçüde yığılmayı önlemiştir. Dünya ülkelerinde bu sistemle öğretim yapan üniversiteler var. Ama onlardaki uygulama ile bizdeki uygulama arasında çok fark var. Sorunlarımızı şöyle sıralayabilirim.

Açık Öğretim Fakültesi'ne öğretmenlik hakkı verildi. Fakat biz İzmir Bürosu öğrencileri bu formasyon derslerini alamıyoruz. Çünkü İzmir'de bu ders uygulanmıyor. İzmir'de bu ders uygulanırsa biz de bu hakka kavuşmuş olacağız.

Yaygın eğitim temelinin televizyon oluşturun. Televizyon programını saat 6.30 başlıyor, biz uykudan kalkar kalkmaz kendimizi derse veremiyoruz. Televizyonda ders saatleri daha uygun bir saate alınırsa çok iyi olur.

Sınavlarımızı ÖSYM yapıyor. Ve dokuz dersi iki güne sığdırıyoruz. Altan dersiniz varsa on bir derse kadar çıkabiliyor. Bu da yaklaşık beş bin sayfadan sorumlu olmak anlamına geliyor. Ve bu şartlarda bizden başarılı olmamız bekleniyor. Her gün bir ders için sınava girmiş olsak, daha başarılı olacağım kanısındayım. Sınav ücreti olarak yirmi dört bin lira ödüyoruz. Diğer üniversitelerde 40'la geçilirken biz 49'la kalıyoruz.

Kitaplarımızı Aralık ayının 26'sında aldık. Ve TV ders programları başlayalı bir ay ol-

muştı. Ders kitaplarına insanların tek başlarına her şeyi yapacağı inancı ve biraz da insanların egoist olmalarına katkı sağlayacak bir üslupla yazılıyor. Ekonomist olarak için egoist olmak gerekmiyor.

Diğer fakülte öğrencilerinin dernek kurma hakları verilirken bize dernek kurma hakkı yok. Çünkü biz Yaygın Öğrencilerimiz.

Mediko sosyal ihtiyaçlarımız giderilmiyor. Böyle bir hakkımız da yokmuş.

Kredi Yurtlar Kurumu'nun yurtlarında barınmıyoruz. Danışmanlık hizmeti veriyorlarsa bürosu bulunan illerde oturmaya arkadaşlar bu hizmetten nasıl yararlanırlar?

Mezun arkadaşlarımızın durumlarını görüyor ve üzülüyoruz. Bu fakülte gerçekten Dünya ülkelerdeki yaygın eğitim veren fakülteler gibi aynı normlarda eğitim veremeyecekse, AÖF kapatılmalıdır. Yoksa üniversite gençliğinin 2/1'ini oluşturan AÖF öğrencilerinin ruh sağlığı iyice bozulacak. Ve ruh sağlığı bozuk bir kuşak yetişmiş olacak. Şöyle ki, AÖF'e girdiğinizde umutlarınız var, yaşama sevgiyle bakıyorsunuz. Ama üniversite umduklarınızı vermiyor. Üçüncü sınıf öğrenci olmanın ezikliği dört yıl yaşıyorsunuz. Okulu büyük zorluklarla bitiriyorsunuz. İş bulmak için sınavlara giriyorsunuz. AÖF öğrencisinin diyorlar ve eleniyorsunuz. Dünyanız yıkılıyor. Neye yaradı bütün bunlar? Dört yılda zaten ruhen çökmüşsünüz. Yazık değil mi, bunca pırl pırl insana. Bu olumsuzlukları engellemek için yeterli bir eğitim verilmesini istiyoruz.

İzmir Bürosundan
Bir grup öğrenci adına
Ünsal Turan

İLAN FİYATLARI

Renkli Tam Sayfa	: 1.500.000.-
Renkli Yarım Sayfa	: 850.000.-
Renkli Çeyrek Sayfa	: 450.000.-
Siyah/Beyaz Tam Sayfa	: 1.000.000.-
Siyah/Beyaz Yarım Sayfa	: 550.000.-
Siyah/Beyaz Çeyrek S.	: 300.000.-
Siyah/Beyaz Sütun/cm	: 4.500.-

Sözhakki

Yazışları Yönetmeni: **Sultan Altun**
Genel Yayın Yönetmeni: **Nezih Kazankaya**
Yönetim ve Yazışma Adresi: **Mesihpaşa Cad. No: 5 Kat: 4 Laleli/İST.**

Gülsu Yayıncılık
Ltd. Şti. adına
Sahibi ve Sorumlu

Mali ve İdari İşler Danışmanı: **Haluk Sarptunalı**
İstihbarat Servisi: **Tayfun Sever** Liseliler: **Özgür Doğu**
İnceleme ve Araştırma: **Zekeriya Aytemur**
Kültür: **Tamer Baran** Teknik İşler: **Hüseyin Yoldaş**
Dağıtım: **Yaygın Dağıtım**
Abone Bedeli: **6 Aylık 10 Bin-Yıllık 20 Bin**
Sultan Altun: **Türk Ticaret Bankası Aksaray Şubesi**
Hesap No: **111-12933-8 İst.**

Ankara Büro:
Ataç Bir Sok. No: 39/1 Kole/Ankara
İzmir Büro:
Cemal Sümer: **Mithatpaşa Cad. No: 462 Çatı Kat Konak/İZMİR**
Eskişehir Büro:
İstiklal Mah. Adalar Sok. No: 1 Ege İş Hanı No: 18
Dizgi: **Maraton Film: Klasik Ajans Baskı: Son Havadis Veb Ofset Tesisleri.**

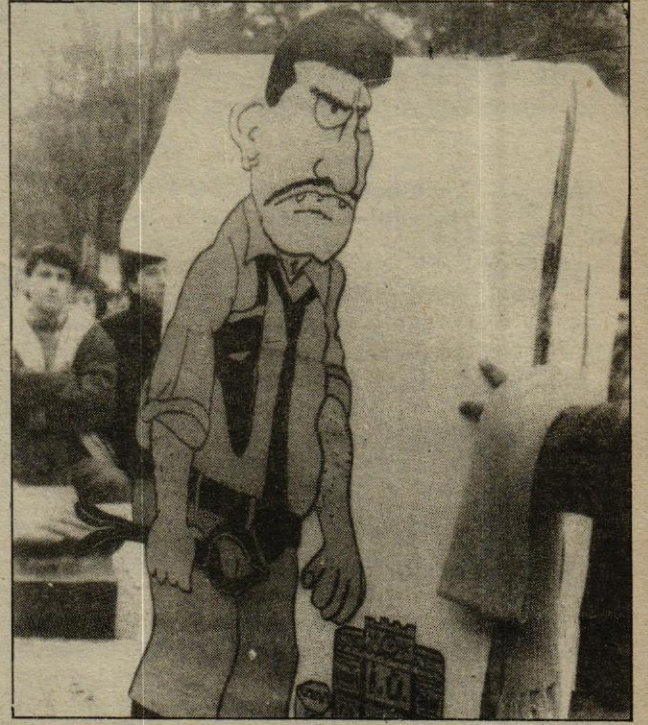

Meçhul Öğrenci '89

Sözhakkı İstihbarat Servisi
İstanbul Üniversitesi'nin bahçesi 14 Mart'ta değişik bir gün yaşadı.

Okullarında sivil polisin bulunmasını istemeyen öğrenciler "meçhul öğrenci anıtı" adını verdikleri, bir elinde kerpeten olan sivil polis maketini 14 Mart Salı günü, İ.Ü. bahçesinde törenle açtılar. Maketin açılışında 3 öğrenci konuşma yaptı. Törene 60 kişilik bir öğrenci grubu katıldı. Öğrenciler tarafından kahkahalarla karşılanan anıta "Aaaa bu bizim Haydar'a benziyor" diyenler de vardı.

Konuşmacılar, polisi okullarında istemediklerini belirterek, "polisi kim buraya çağırıyor? Biz istemiyoruz. Yarın bizler yerel seçimler için oy kullanacağız, ama biz bunun dışında da söz hakkına sahip olmak istiyoruz" diyen konuşmacılar, "Kişi olarak türban yasağına karşıyım. Polis dernekçi bayan arkadaşlarımızı saçlarından tutup sürüklüyor. Oysa bizler türbanlı öğrencilere polisin gösterdiği nazik tavrı, dernekçe arkadaşlara da göstermesini istiyoruz" dediler. Bu arada öğrencilerden 50 metre ilerde duran bir

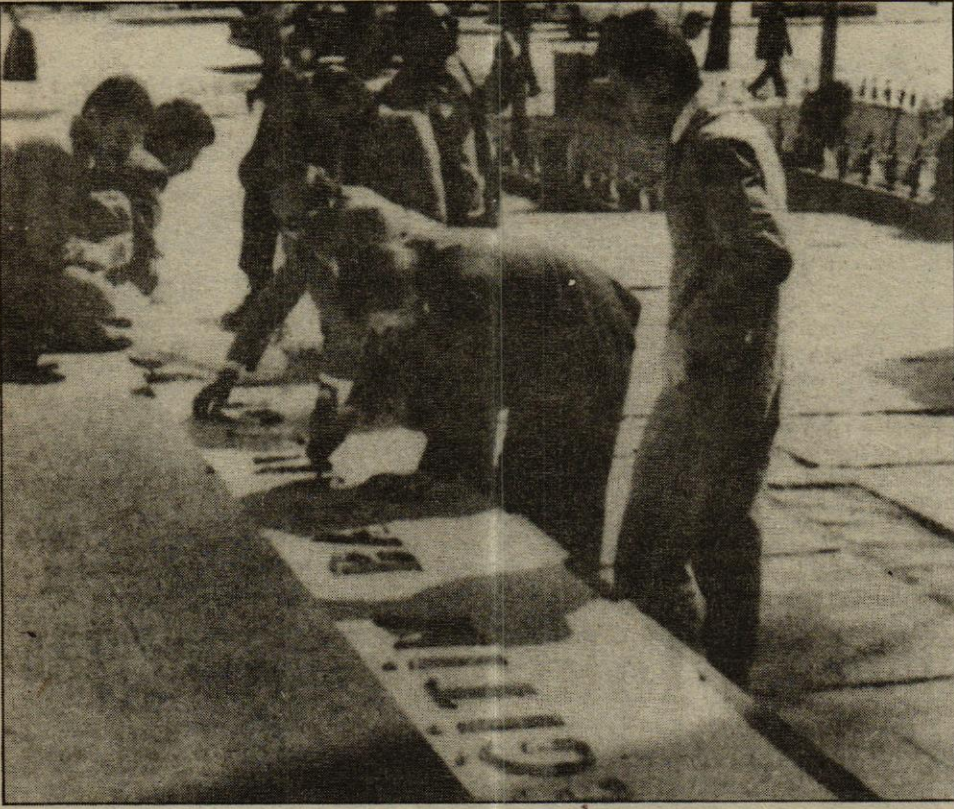

'Meçhul Öğrenci 1' maketi kime ait? Kimdi bu meçhul öğrenci. İşte cevabı; bir elinde kerpeten olan, öğrenci olup olmadığı belli olmayan bir polis. Bu maketi her öğrenci, kendi tanıdığı bir meçhul öğrenciye benzetiyordu.

gruba doğru seslenmeler oldu. "Nokta gelsene buraya". "Bizim yakışıklı da orada" diyerek espiriler yapıldı.

Son olarak maketin yeri

değiştirilerek, Rektörlüğün tam karşısına taşındı. Öğrenciler bu taşınmanın nedenini "Amacımız Rektörlüğün tahammül derecesini araştırmak" olarak açıklıyorlardı.

Gençliğe Bakan Yok

●Gençlik artık bakanlık düzeyinde temsil edilmeyip, bakanlığa bağlı bir birim olarak temsil edilecek.

●Bütçenin yetersizliği nedeniyle, bakanlık tarafından düzenlenen gençlik organizasyonlarının bütün faaliyetleri ertelendi.

Sözhakkı ANKARA

18 Mart'ta yürürlüğe giren bakanlıklarla ilgili kararnamede Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı'ndan gençlik ve spor ayrıldı. Bakanlığın adı "Milli Eğitim Bakanlığı" olarak değiştirildi. Gençlik artık bakanlık düzeyinde temsil edilmeyip, bakanlığa bağlı bir birim olarak temsil edilecek.

Yeni kurulacak olan ve Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanan Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün personeli, Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde kalacak. Ancak yeni örgütlenmeye birlikte kadro sıkıntısı daha şimdiden gündeme geliyor. Bundan da önemlisi mevcut bütçede bakanlığın ayrılmasından dolayı oluşacak mali sıkıntılar. Bir de Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı'na ayrılan bütçenin yetersizliği gözönüne alınırsa, doğacak olan mali sıkıntıların büyüklüğü de ortaya çıkıyor.

Bütçenin yetersizliği nedeniyle, bakanlık tarafından düzenlenen gençlik organizasyonlarının bütün faaliyetleri ertelendi. Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Erdoğan Ünver, basına verdiği demeçlerde faaliyetlerin ertelenmesi durumunda hukuki kargaşalar doğabileceğini belirterek, aksaklıkların geciktirilmeden giderilmesi gerektiğini vurguluyordu.

Ünver, "şimdi gençlik faaliyetleri açısından dönem en civcivli zaman. Onun için problemlerin hızlı bir şekilde çözülmesi gerekir" diyerek konunun aciliyetine bir kez daha parmak basıyordu.

Milli Eğitim Bakanlığı'ndan gençlik ve spor ayrıldığında Bakan Hasan Celal Güzel de biraz rahatlar herhalde. Gençlik artık sorularıyla Hasan Celal Güzel'i terletmeyecek mi acaba?

Milli Eğitim Bakanlığı'ndan gençlik ve spor ayrıldığında Bakan Hasan Celal Güzel de biraz rahatlar herhalde. Gençlik artık sorularıyla Hasan Celal Güzel'i terletmeyecek mi acaba?

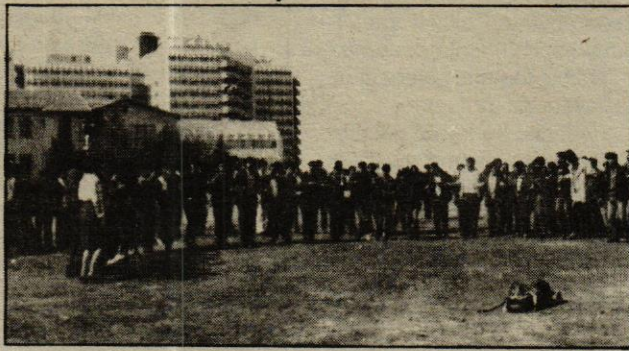
BAHÇEDEKİ ŞENLİK

Sözhakkı DİYARBAKIR

Dicle Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi'nin kuruluşunun 1. yıldönümü 3. Mart tarihinde önce okul kantininde, sonra dernekte kullandı.

Kutlama duyuruları önceden kantine ve öğrencilerin toplu oldukları yerlere asıldı. Duyuru da kutlama yeri okul kantini olarak belirtiliyor, başlama saati de 12.00 olarak bildiriliyordu.

Dernek Yönetim Kurulu ve dernek üyeleri saat 12.00'de kantindeki yerini alırken, olaydan önceden haberdar olan polisler de kantinin çeşitli yerlerine oturarak, notlarını almak için hazırlıklara başladılar.

Dicle Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrenci Derneği Başkanı Mazhar Kaya, Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Uyanık ve dernek üyesi Arslan Şeker yaptıkları konuşmada, derneğin amaçlarına ve bir yıl içinde yapılan çalışmalara değindiler. Ayrıca konuşmalarda

polis-idare işbirliğine, öğrencilere yapılan muhbirlik tekliflerine, harçlara ve YÖK sorununa da değinildi. Daha sonra kampüs bahçesinde çıkarak halay çekildi ve türküler söylendi. Öğrencilerin birbirlerine kenetlenmesi, alkışlar ve kucaklaşmalarla kutlama sona erdi.

BOL YASAKLI YATAKHANE TALİMATI

Karikatürler:
Cem UYGUN

Eskişehir Erkek Öğrenci Yurdu'nda uygulanmakta olan "Yatakhane Talimatı" ilginç maddeler içeriyor. Bu talimata göre, yatak odalarının düzeninin değiştirilmesi, öğrencilerin aralarında değişiklik yapmaları, tahta vb. ses çıkartan maddelerden yapılmış terlik giymemeleri, yatak odalarında çamaşır asmaları, yatak odalarının amacı dışında (eğlence, sohbet toplantıları vs.) kullanılmaları... hep yasak. Talimat anayasa gibi, her konu düşünülmüş ve mutlaka yasaklanmış. İşte

Madde 18: Her ne amaçla olursa olsun, priz, duş ve buvatlardan elektrik alınmayacak, odanın lambazı değiştirilmeyecek ve ilave yapılmayacaktır.

yer ve şekilde muhafaza edilecektir.

• Ders programı dolap içine
• Oda ve dolaplarda yiyecek maddesi bulundurulmayacak, sigara içilmeyecektir.

asılacaktır.

• Pencere perdeleri temiz ve itinalı kullanılacak, hava karardıktan sonra içerisi görülmeyecek şekilde perdeler çekilecektir.

Madde 11: Dolaplar talimatına uygun bir şekilde düzenlenecektir.

bu talimattan birkaç madde: Herhangi bir enstrüman çalanlar ve spor aleti olanlar, bunları odada bırakmayacak, idarenin gösterdiği bir

13. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali yaklaşırken

HAYDİ PYONG YANG 89'A

Gelmiş dünyanın dört bir ucundan
Ayrı diller konuşur anlaşırız
Yeşil dallarız dünya ağacından
Gençlik denen bir millet var ondanız

N.Hikmet

Pyong Yang 11 Mayıs 88

Sevgili C,
Kore'deki son günümüz de bitmek üzere. Otel odamda oturmuş, toparlamaya çalışıyorum yaşadıklarımı.

İzlenimlerimizi tümüyle yansıtmak olanaksız. Derin, karmaşık, anlatılması güç. İnsan tekrar tekrar burasını gördüğü başka ülkelerde ülkeleriyle karşılaştırıyor. Her seferinde karşılaştırılamayacak onlarca şey çıkıyor ortaya. Bir yıl önce yazdığım tümceyi yinelemek gerekiyor burada: KORE, BAŞKA BİR ŞEY...

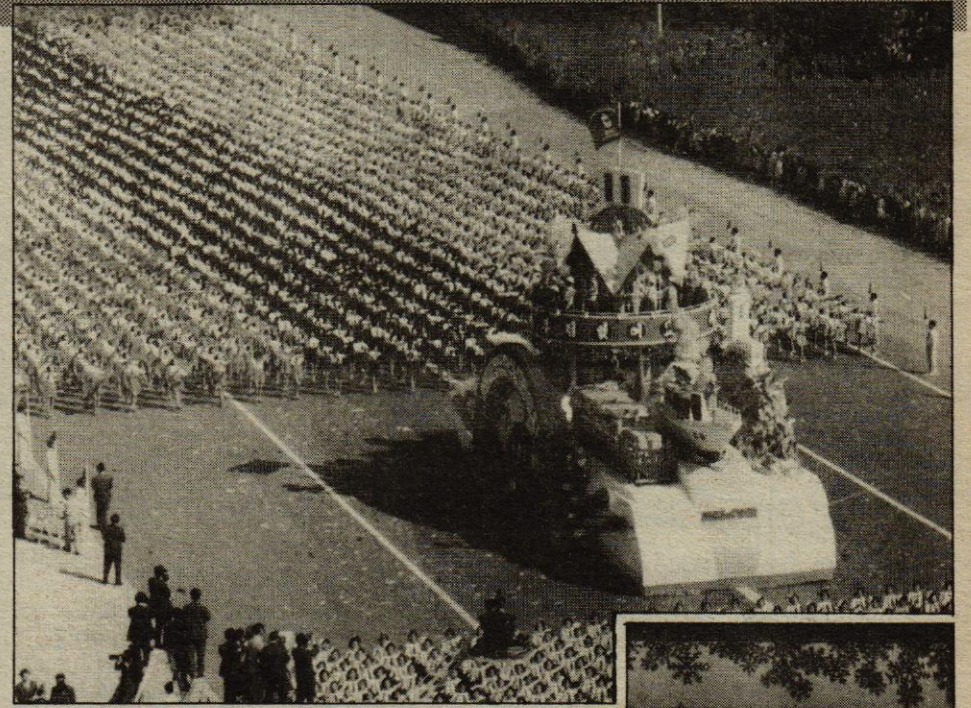
Uli Brockmeyer
DDGF Basın-Enformasyon Bürosu

genci temsilen, yüzelli ülkedeki gençlik örgütleri festivalle hazırlanıyor. Danimarka'dan, Pakistan'a, Şili'den Endonezya'ya toplam yüz yirmiden fazla ülkede Ulusal Hazırlık Komiteleri kurulmuş, dünya gençliğinin bu en büyük forumuna hazırlanıyorlar.

Festival süresince, komünist, sosyalist gençlerden, izci örgütlerine, Hristiyan demokratlardan spor kulüpleri temsilcilerine, sosyal demokrat eğilimli gençlerden insan hakları kuruluşlarına varana dek binlerce genç birlikte olacaklar. Yukarıda sayılan tüm niteliklerden öte, genç olma yanlarını temel olarak birlikte olacaklar. Beş kıtadan getirdikleri, gençliğin o akıl almaz coşkusu, inancını, geleceğe güvenini bir potada eritecekler. Barış, dostluğu, anti-emperyalist dayanışmayı öğrecekler.

Bu yıl, festivallerin 13. yapıyor. Bugüne dek Türkiyeli gençler hep varoldular festivallerde. Ancak bu sefer, içleri biraz buruk olacak. Nasıl olmasın, yığinsal, yasal gençlik örgütlerinin olmadığı, uluslararası platformlarda yasal temsil haklarının olmadığı birkaç ülkeden biri Türkiye.

Örgütlenme hakkımızın, yasal gençlik örgütlerimizin olmaması Kore'ye gitmemize engel değil. Yan sütunlarımızda yer alan açıklama;

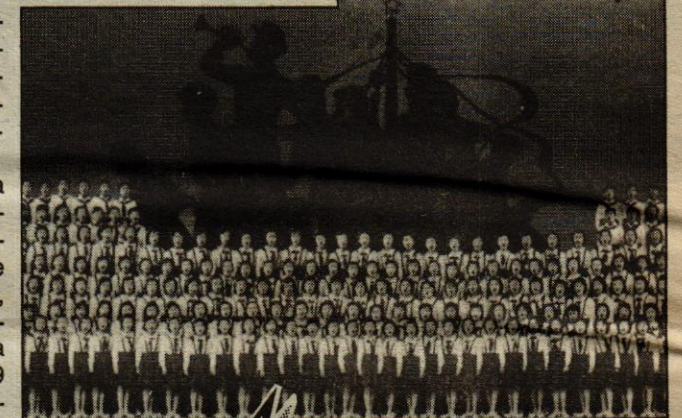
Gençlik ve Öğrenci Festivali için güçlerini birleştirip, ülkemizde yasal bir hazırlık komitesi oluşturmak için çalışan 9 gencin açıklaması bunun en somut örneği.

Evet, Uli Pyong-yang'da yalnız olmayacak. Onbinlerce genç insanla birlikte olacak orada. Sonra onbinlerce genç yepyeni bir yürekle, yepyeni bir coşkuyla ülkelere dönecek. Milyonlarca olacak. Pyong-Yang'ı, 1989 Temmuz'undaki Pyong-Yang'ı ülkelere taşıyacaklar. Hiç kuşkunuz olmasın, bundan sonraki Pyong-Yang'larda Türkiye gençliği biraz "buruk" olmayacak.

Yukarıdaki birkaç satırı, 1989 Temmuz'unda Kuzey Kore'de yapılacak festival öncesinde oraya giden bir gencin sevgilisine yazdığı bir mektuptan aldık. "KORE başka bir şey" diyor. B. Almanya'dan Uli. Uli, Temmuz'da Pyongyang'da olacak.

Genç arkadaşımız Uli, Pyong-yang'da yalnız olmayacak. O'nun da içinde yer aldığı 200 milyondan fazla

Genç

Dayanışma Yazı Kurulundan Kamuoyuna Çağrı:

1- DDGF ve UÖB tarafından gerçekleştirilen gençlik festivali, gençliğin uluslararası dayanışmasının somutlandığı en büyük organizasyondur. Festivalin 45 yıldır değişmeyen tek şiarı "Anti-Emperyalist dayanışma, barış ve dostluk"tur. Festivalin tabanı farklı politik, ideolojik, sosyal, dinsel ve kültürel yapıların yanı sıra politik olmayan yapılardan oluşmaktadır. Festival gençliğin katılım, gelişme temelinde uluslararası ortak anlayışları ve hedefleri gerçekleştiren bir olanaktır.

2- Bugün Türk ve Kürt gençlik hareketlerinin siyasi örgütlenme hakkı ortadan kaldırılmış, yasak kapsamı içine alınmıştır. Varolan kimi demokratik örgütlenmelerde çeşitli baskı, yasak ve engellemelerle karşı karşıyadır. Bu yasak kapsamı içerisinde uluslararası ilişkilere girmek bunun şubelerini açmak ve üye olmakta bulunmaktadır. Gençlik festivalinin yaklaştığı bugünlerde Türk ve Kürt gençlik çevreleri temsilcilerinin 89' Kore Festivali'ne yasal olarak katılmasını engelleyen yasaklara karşı ortak mücadele etmeyi ve bunu uluslararası dayanışmayla genişletmeyi kendimize bir görev biliyoruz.

3- 89 Kore festivali çalışmaları Uluslararası Hazırlık Komitesi'nce yürütülüyor, bu komite ayrıca her ülkede bir hazırlık komitesi kurulmasını öneriyor. İçinde bulunduğumuz koşullarda böyle bir komitenin kurulmasının önündeki engellere karşın Türk ve Kürt gençlik çevrelerinin 89' Gençlik Festivali'ne katılmasını ve uluslararası dayanışmanın çok yönlü etkinliklerle gençliğe mal edilmesini hedefliyor ve çeşitli siyasi parti, demokratik kuruluş, üniversite, aydınlar ve çeşitli kuruluşları bu konuda destek vermeye ve katılmaya çağırıyor.

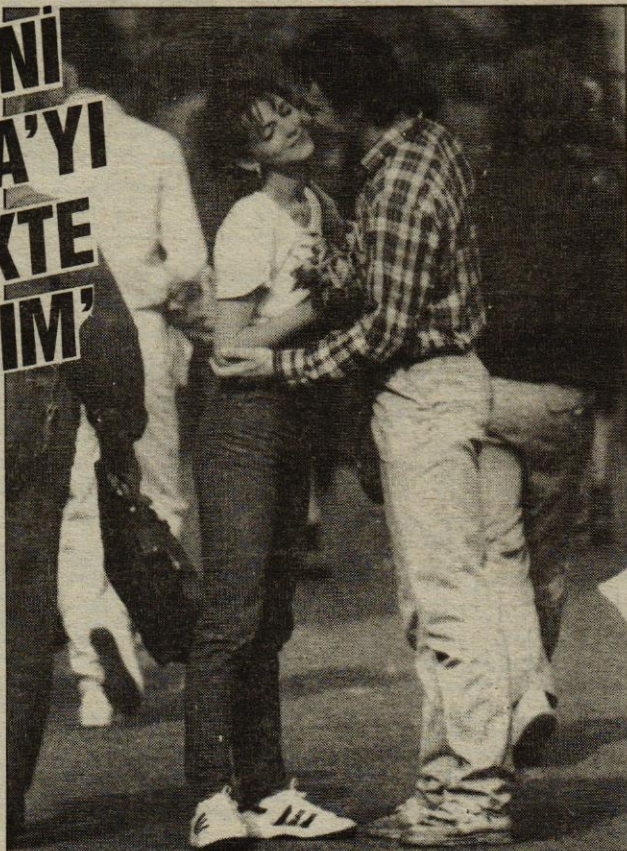
YAZI KURULU: Enis Eren, Levent Eren, Ercüment Türk, Bülent Uyguner, Ata Yazıcıoğlu, Murat Yıldırım, İpek Kazan, Suat Öztürk.

'GELİN YENİ AVRUPA'YI BİRLİKTE YARATALIM'

Ayşegül IRMAK

Avrupa'lı yöneticiler gençliğe "Gelin, yeni Avrupa'yı birlikte yaratalım" diyorlar. Bu olgu üzerinde bizim yöneticilerimizde düşünmesi gerekmektedir. Neden "gençliğe daha iyi, daha güzel bir Avrupa bırakacağız" demiyorlar da, "daha iyi, daha güzel Avrupa'yı gençlikle birlikte" yaratacaklarını söylüyorlar.

Çünkü gençlik yaratıcılıktır. Gençlik yeni olana duyarlılık, iyiden yana olmak demektir. Gençliğin bu özellikleri anlaşılmasa Avrupa'lı yöneticilerin amaçları da kavranamaz. "Genç insan var olan toplumsal kuralları öğrenme aşamasında olan ama bu kurallarla uyum için-

de olmayan insandır." Toplumsal oluşum kendisine hiçbir çıkar sağlayamaz. Ancak birtakım vaadlerde bulunabilir. Yani genç insan kaybedecek çok az şeyi olan in-

sandır. Bu özelliği ile de bir arayış içerisinde. Toplumun kendisine sunduğu her şeyi eleştirel bir gözle değerlendirir. Gençliğe doğru bir eleştiri bilinci kazandırılabil-

irse, toplumsal gelişme de o ölçüde artar. Gençliğin yapıcı eleştiri bilinci kazanması, ona her koşulda, her ortamda söz hakkı tanınmasıyla, söylediklerinin dikkate alınmasıyla olanaklıdır. Toplum gençliğin vasisi gibi davranmaz ve gençliğin bu günden yönetici olabileceğini kabul ederse; genç insanın üretme ve öğretme bilinci hızla yükselecektir. Bırakın gençliğe söz hakkı vermeyi söz söyleme bilinci kazanmış kesimini bile dinlemeyen bir toplum geleceği olmayan bir toplumdur.

Gençlik ne kendi geleceğini, ne de ülkenin yazgısını toplumun gelişme dinamiğini engellemek isteyenlere bırakmayı düşünmemektedir. Tüm toplumsal değerleri tartışmak, yeni ve daha iyi olanı üretmek istemektedir. "Gençlik gelecektir". Ne güzel söylenmiş bir söz. Ancak gelecek olabilmek için gençliğin "Bugün" olması gerekmektedir.

Yaşlı Avrupa insanlığı örnek olarak, yeni Avrupa'yı gençliğin yaratması gerektiğini tüm dünyaya ilan etmektedir. Ve gençlik yalnızca Avrupa'yı değil, tüm dünyayı yeniden yaratacak güçtedir.

Demokratik Almanya'nın harika kızı Witt, buz pateninden sonra tiyatro oyunculuğuna soyundu.

Üniversitede bir buz perisi

- "İnsanoğlunun çalışma alanlarından birinde zirveye ulaştım ama diğerlerinde herhalde tam bir hiç durumundayım. Belki de başarıya ulaşmış olanların, başarısızlığa uğramamaları için bunu farketmeleri gerekir."
- "Şimdiye kadar ne bir filmde, ne de sahnede bir rol almadım. Canlandırdığım tek rol, buz üstünde Karmen oldu."
- "Spora fazlasıyla bağlanmıştım. Ne bir buz revüsüne uzun süreli katılmayı, ne de antrenör olmayı düşünüyorum."

Student Life dergisinden Röportaj: Jaroslav Matejka

- Üniversite eğitiminiz için oyunculuk konusunu seçtiniz. Neden?
- Spor bıraktıktan sonra halk karşısında, izleyicilerin önünde yapabileceğim bir iş istedim. Bu bağlamda oyunculuk mantıklı bir seçim gibi göründü.
- Ne tür tiyatro oyunculuğunu tercih ediyorsunuz?
- En çok hoşuma gideni müzikal tiyatro. Müziğin, şarkının ve dansın bileşimi bana en uygun olanı bu.
- Drama Sanatı Fakültesi Doğu Berlin'de bulunuyor. Siz ise eğitiminizi ve yaşamınızı Karl-Marks-Stadt'a (şehirinde) sür-

dürüyorsunuz. Bu sorunla nasıl başa çıktınız?

- Hem devletten, hem de spor organlarından büyük destek alabildim. Hatta bir grup öğretmen Karl-Marks-Stadt'a gelerek beni ziyaret ettiler. Bir başka yerde bir yarışmaya ya da gösteriye katılmadığım sürece, hafta sonlarında düzenli olarak Berlin'e gidip geliyordum.
- Günlük çalışma programınız çok yoğun olmuş olmalı.
- Evet, hem sabahları, hem de öğleden sonraları çalışmalarım vardı ve arta kalan zamanlarda da eğitimimi sürdürüyordum.
- Spor çalışmalarınız içinde, tiyatro çalışmalarınızda edindiğiniz yeni bilgilerin ve deneyimlerin buz pateni gösterileriniz açısından, özellikle de figürler açısından yararlarını gördünüz mü?
- Bu yazık ki, tiyatro okulunda henüz kendimi dikkati çekecek biçimde ortaya koyamadım, ama yine de şimdiye kadar mesleğin bazı temel ilkelerini öğrendim. Kendimi yalnızca kelimelerle ifade edebildiğim sahnede rol yapmak ile buz üstünde rol yapmak arasında büyük bir fark olduğunu gördüm. Paten pistinde müziğin anlamını hissetmek benim için kolaydı ve en derin duygularımı ifade edebiliyordum. Elbette, bu yeteneğim, buz üstünde eğitim çalışmalarını ve yarışmalar sırasında yıllar boyunca edindiğim deneyim birikiminin sonucunda ortaya çıktı. Sahnede de benzer aşamalardan geçeceğime inanıyorum.
- Şimdiye kadar sahnede ya da filmlerde üstlendiğiniz roller nelerdi?
- Sanırım sizi hayal kırıklığına uğratacağım, çünkü yanıtlım: Hiç. Şimdiye kadar ne bir filmde, ne de sahnede bir rol almadım. Canlandırdığım tek rol, buz üstünde Karmen oldu.
- Başarılarının getirdiği yükü omuzlayamayanlar için önerileriniz var mı?
- İnsanoğlunun çalışma alanlarından birinde zirveye ulaştım ama diğerlerinde herhalde tam bir hiç durumundayım. Belki de, bir başarıya ulaşmış olanların başarısızlığa uğramamaları için bunu farketmeleri gerekir. İnsan kendinden hoşnutluğa teslim olarak bir durma noktasına gelmemelidir.
- Ya bundan on yıl sonraki yaşamınız?
- Ha-ha..! En ufak bir fikrim yok. Kuşku yok ki, o zamana kadar evlenmiş olurum. Ama ne zaman? Bilmiyorum. Yalnızca spora fazlasıyla bağlanmıştım. Ne bir buz revüsüne uzun süreli katılmayı, ne de antrenör olmayı düşünüyorum. Antrenör olmak için yeterince enerjik ve kararlı değilim.

Öğrencilik hayatına alışmış olan Witt; "Bir yarışma sırasında buz üstündeki görünüşüm -benim doğama asıl uyan budur- neşeli olmayı ve şakalaşmayı severim."

Antrenör olmak çok çalışmayı, tüm gücünü seferber etmeyi ve kişisel meseleler de dahil, tüm diğer işlerden uzak durmayı gerektiriyor. Başarı ancak bu koşullarda olanaklıdır. Bunların katı sözler olduğunu biliyorum, ama başka bir yolu da yok. Ama elbette bu, bir atletin ve çalıştırıcısının birer robota dönüşmeleri anlamına da gelmiyor.

- Buz üstündeyken hep gülümsüyorsunuz ve rahatsınız. Pekki öfkeli olduğunuz zaman neye benziyorsunuz?
- Yıllar boyunca antrenörlüğümü yapmış olan ve beni en yakından tanıyan Bayan Müller'in de onaylayacağı gibi, çok haşın bir bakış takınabiliyorum. Günlük çalışmalarımız monotonluğundan ötürü çok zor ve yorucu oluyordu. Ben de bir insanım ve dolayısıyla zaman zaman farklı hallerim oluyordu. Ama bir yarışma sırasında buz üstündeki görünüşüm -benim doğama asıl uyan budur. Neşeli olmayı ve şakalaşmayı severim.

Witt: "Tiyatro okulu'nda henüz kendimi dikkati çekecek bir biçimde ortaya koyamadım, mesleğin bazı temel ilkelerini öğrendim" diyor.

8.Uluslararası İstanbul Film Festivali kapıya dayandı...

FESTİVAL YİNE MORAL BOZACAK

Tamer Baran

- Daha festival başlamadan sansür tartışmaları başladı bile. Evet, bu yılki festivalin ana konusu sansür.

- Bu yıl 1-16 Nisan tarihleri arasında gerçekleştirilecek festival kapsamında 163 film gösterilecek. Biri uluslararası, diğeri ulusal olmak üzere iki yarışma içeren festival 10 bölümden oluşuyor.

- Daha pek çok kaliteli yapımla gösterilecek festivalde. Ama biletler 4000 TL olunca sanırız pek çok öğrenci en fazla 5-10 filmle yetinmek durumunda kalacak. Demek ki bu saydığımız 21 filme yenilerini ekleyip moral bozmanın alemi yok!

Gazetelerde bir haber: Özen Film, bu yılki şenlikte "Ustalara Saygı" bölümünde gösterilecek Bertolucci filmlerinden "Ay"ı şenliğin ardından sinemalarda gösterime sokmak için başvurunca, yasal merciler filmi ancak beş yerinden kesildikten sonra gösterilebileceğine karar vermişler ve or-

talık karışmış. Çünkü söz konusu film festivalde sansürlü gösterilecek. Özen Film yetkilileri "Sansür ya vardır ya da yoktur" demişler ve sormuşlar: "Neden yalnızca festivali izleyebilecek küçük ve mutlu bir azınlık bu olanaktan yararlanıyor da geri kalan milyonlarca sinema izleyicisi birkaç kişinin, katı ve

Bu yılki festivalin ana konusu sansür. Film Festivali'nde biri uluslararası, diğeri ulusal olmak üzere iki yarışma içerecek. Festivalde daha çok kaliteli yapımlar gösterilecek.

anlaşılmaz ahlak kuralları çerçevesinde, kendileri adına karar vermesi sonucunda bir sanat eserinden mahrum kalabiliyorlar?"

Daha festival başlamadan sansür tartışmaları başladı. Bu yılki festivalin sinema tarihine, gösterilen filmlerden çok sansür üzerine tartışmalarla geçeceğini şimdiden tahmin etmek pek güç değil. Evet bu yılki fes-

tivalin ana konusu sansür... Neler var neler... Bu yıl 1-16 Nisan tarihleri arasında gerçekleştirilecek İstanbul Uluslararası Film Festivali kapsamında 163 film gösterilecek. Biri uluslararası, diğeri ulusal olmak üzere iki yarışma içeren festival 10 bölümden oluşuyor.

Bunca film arasında kaçırılmaması gereken bir hayli yapımın varlığı dikkati çeki-

yor. Birkaç tanesini örneklersek: "Sanatlar ve Sinema" bölümünde yer alan Bergman başyapıtı "Provan Sonra", "Uyarlamalar" bölümünden Huston ustanın son filmi "Ölümler", Martin Scorsese'nin Kazancak'ın ünlü yapıtından uyarladığı -ve kendisine cesaret ödülü kazandıran- "Günaha Son Çağrı" ve Steven Spielberg imzalı "Güneş İmparatorluğu", "Bir Yazarın Sineması"nda gösterilecek Marquês uyarlamalarından Rosi'nin filmi "Kırmızı Pazartesi", "Ustalara Saygı" bölümünden, bu yıl saygı göstereceğimiz ustalardan Bertolucci imzasını taşıyan "Konformist", "Devrimden Önce" ve "Örümceğin Stratejisi", yine aynı bölümden Godard başyapıtı "Sersemi Aşklar", Angelopoulos'un ünlü yapıtı "Puslu Manzara", Kieslowski ustadan seçilen "Öldürme Üzerine Küçük Bir Film", "Çağımı-

zın Aynası Sinema" bölümünden Solanas yapıtı "Güney", Attenborough imzalı "Özgürlük Çığlığı" ve Pat O'Connor'un yönettiği "Cal", "Dünya Festivallerinden" başlığıyla sunulan filmlerden "Bağdat Cafe", "Komiser", "Ermis Ayyaş Destanı", "Bir Kadın Meselesi" ve Almanya'da yaşayan Türk yönetmeni Tervik Başer'in Strasbourg Film Festivali'nde büyük ödül değer görülen ikinci filmi "Yanlış Cennete Elveda", "Uluslararası Yarışma"ya katılan filmlerden Tony Palmer'in yönettiği "Tanıklık" ve Gerard Corbiau'nun filmi "Müzik Öğretmeni..."

Daha pek çok kaliteli yapımla gösterilecek festivalde. Ama biletler 4000 TL olunca sanırız pek çok öğrenci en fazla 5-10 filmle yetinmek durumunda kalacak. Demek ki bu saydığımız 21 filme yenilerini ekleyip moral bozmanın alemi yok!

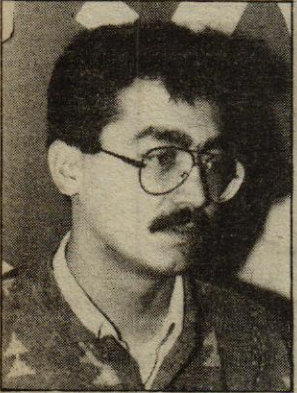

"Kitaplar çok ucuz. Girip bir sürü kitap alıyoruz, bir iki bozuk para verip çıkıyoruz."

Moskova'da öğrenci olmak

- "Ders süresi 80 dakika. Bu süre çok uzun. Bu durum yönetimde de bilindiği halde hiçbir değişiklik yapılmıyor."
- "Enstitü ile yurt aynı binada yer alıyor. Yurtta büyük büyük bir kütüphane, sinema ve gösteri salonu, asil yemekhanenin dışında her katta özel kullanım için mutfaklar, büyükçe bir bar, her katta dinlenme, ders çalışma ve televizyon odaları ile bir de her Cuma açık olan diskotek bulunuyor."

Yücel ERDURAN

"Puşkin Enstitüsü öğrencilerin yanı sıra, sanatçı, çevirmen öğretmen üyeleri kabul ediyor."

Geçen yıl Türkiye ile SSCB arasında imzalanan kültür antlaşmasına göre; Türkiye'den Sovyetler Birliği'ne, Sovyetler Birliği'nden de Türkiye'ye öğrenci gidebilecek ve belirli bir süre diğer ülkede eğitim görebilecek.

İşte bu anlaşma gereği ilk kez geçen yıl Eylül ayında Ankara Üniversitesi D.T.C.F.'den 6 Rus Dili ve Edebiyatı öğrencisi kendi branşlarında öğrenim görmek üzere Sovyetler Birliği'ne gitti. Biz kış tatilinden Türkiye'ye dönen Eyüp Karakuş ile görüştük. Eyüp bize Moskova'daki izlenimlerini anlattı:

"Uçaktan indiğinizde adeta başka bir dünyaya geliyorsunuz. İlk göze çarpan şey, dev binalar, ondört, onbeş şeritli yollar, orman büyüklüğünde parklar ve etrafında yürüyerek dolaşmanın imkansız gibi görüldüğü kav-

şaklar."

Söz Hakkı: Antlaşmaya göre, her yıl 18 kişi davet ediliyor. Siz orada kaç kişiydiniz?

Eyüp: Antlaşmada her yıl 10 öğrenci 10 ay süreyle, 5 öğrenci 2-3 ay süreyle ve üç öğrenci de mastır yapmak amacıyla SSCB'ye davet edilir deniliyormuş, tabii bize metni göstermediler. Bu nedenle tam olarak bilmiyoruz. Biz 6 kişi bölümü 4 yılda bitiren öğrencilerin, beşinci yılda bitirenler de var ama, bölüm onları göndermedi.

S.H.: Giden öğrenciler bölüme herhangi bir masraf neden oluyorlar mı?

Eyüp: Hayır. Gidiş ve dönüş uçak paramız bize burs veren Puşkin Enstitüsü'nce karşılanıyor. Ayrıca orada önemli bir miktar maaş da alıyoruz.

Enstitü ile yurt aynı binada yer alıyor. Yurtta büyük bir kütüphane, sinema ve gösteri salonu, asil yemekhanenin dışında her katta özel kullanım için mutfaklar, büyükçe bir bar, her katta dinlenme, ders çalışma ve televizyon odaları ile bir de her Cuma açık olan diskotek var.

Tek bir yurt olması ve kız-erkekli tüm öğrencilerin aynı yurttan kalması arkadaşlıklarını daha sıcak, daha candan kılıyor.

Yurtta bizi en iyi tanıyanlar Bulgar, Yunan ve Cezayirli öğrenciler. Bize -kültürel ve geleneksel olarak-

en yakın olanlar da onlar. Cezayirli Zülfü Livaneli'yi çok seviyorlar, ara sıra bizim odaya gelip bağlama çalıyorlar. Bunların dışında Türkiye'nin yerini bile bilmeyenler de var.

Bir gün ilginç bir olay oldu. Elimizde Türkiye'yi tanıtan bir afiş vardı. Onu yurdun duvarına asmıştık. Herkes gelip uzun uzun afişimizi inceliyor, merakla yazıları okumaya çalışıyorlardı. Bir iki gün sonra afiş yerinde yoktu. Herhalde çok beğenmiş olacaktı ki, afiş yürüt-müşlerdi. Şimdi giderken bol

afiş götürüyorum.

Dersler sabah 9.30'da başlayıp 14.00'e kadar devam ediyor. Ders süresi 80 dakika. Bu süre çok uzun. Bu durum yönetimde de bilindiği halde hiçbir değişiklik yapılmıyor. Dil dersleri dışında bir de sosyal bilimler der-si var. Biz ilk gittiğimiz için bize daha yakınlar, bazen en ufak bir şey için bile saatlerce anlatıyorlar. Puşkin Enstitüsü öğrencilerin yanı sıra diğer ülkelerden sanatçı, çevirmen ve öğretim üyelerini de kabul ediyor.

S.H.: Pekî, Sovyetler'de

okuma durumu nasıl?

Eyüp: Oradaki ile kıyaslayınca bizdeki durum içler acısı. Ama bunu insanlara bağlamak yanlış bence. Bir kere orada okumak masraflı bir iş değil, kitaplar çok ucuz ve okumaya büyük değer veriliyor. Milyon tirajlı gazeteler öğlen olmadan tüketiliyor, yine milyon basan bir kitabı iki gün gecikerseniz üçüncü günde bulmanız çok zor. Bu alışkanlığın düzeyini daha iyi gösterebilecek bir olay anlatayım: Bir gün kitapçıya girdik. Arkadaşlarla kucaklarımızı doldurup çıkı-

"Derste öğretmen eğer yanlışsa acımasızca eleştirilebiliyor. Sınıflarda öğrenci sayısı fazla değil ve öğrenci ve öğretmen ikiliği (anlatan-dinleyen) yok."

yorken, bir kadın gelip elimizdeki kitapları aldı ve tek baktıktan sonra "hıh..." deyip içeri girdi ve diğer kitapları bakmaya başladı. Meğer kadın yeni kitap geldi de ben mi görmedim diye korkuyormuş.

S.H.: Galiba kucaklarımızı doldurup dedin değil mi?

Eyüp: Dedim ya, kitaplar çok ucuz. Girip bir sürü kitap alıyoruz. Çıkarken bir iki bozuk para verip çıkıyoruz. Bu bize bir rüya gibi geliyor, ya da tezgahın bazı kitapları görmemiş gibi. Oradaki arkadaşlar bizim neden bu kadar kitapları saldırdığımızı anlamıyorlar. Kitap fiyatlarından ve alım gücünden söz edince de inanmıyorlar. Pahalılığın ne demek olduğunu bir türlü kafaları almıyor.

S.H.: Biraz da Sovyet eğitimi anlatır mısın?

Eyüp: Bu çok uzun ve kapsamlı bir konu. Size sadece şunları söyleyebilirim. Öncelikle okul sonrası işsizlik gibi bir kaygıları yok öğrencilerin. Araştırma olanakları fazla. Kaynaklar sağlanıyor. Sınıflarda öğrenci sayısı fazla değil ve öğrenci öğretmen ikiliği (anlatan-dinleyen) yok. Derste öğretmen eğer yanlışsa acımasızca eleştirilebiliyor. Her öğrenci yurttan kalabiliyor ve karşılıksız kredi alabiliyor. Krediler de sabit miktarda değil. Öğrencinin okuduğu bölüm, kaldığı evin okula uzaklığı, kaldığı şehrin (asıl yerleşik olduğu) okuduğu şehre uzaklığı ve hatta okuduğu sınıfın gerektirdiği araştırma ve deney durumuna göre değişen krediler veriliyor.

DELTA

mağaralardan kırmızı salona

● '1979'da İngiliz mağara ekibinin bıraktığı malzemelerle işe başladık!

● 'Mağaracılık Kolunun diğer üniversitelerde de yaygınlaşmasını isteriz. Bu tüm üniversitelerde 27 kol kurulması anlamına gelir!

B
Ü
M
A
K

Boğaziçi Üniversitesi Kırmızı Salon'da 13-17 Mart tarihleri arasında mağaracılık kulübü sergi açtı. Serginin amacı, mağaracılığı, kamp hayatını, BÜMAK'ı, Türkiye mağaralarını tanıtmak. Sergiyi ziyaret sırasında geçen yılki başkan Osman Tunali ile BÜMAK (Boğaziçi Üniversitesi Mağaracılık Araştırma Kulübü) hakkında bir söyleşi yaptık.

"BÜMAK 1973'te kuruldu. Öğrenciler kurulmasına önayak

oldu. İngiltere'ye giden bir öğrenci aradaki çalışmaları gördükten sonra okulda böyle bir çalışma başlattı. Yani ithal bir fikir. Üç öğrenci tarafından kuruldu. Bu öğrenci şimdi TÜBİTAK'ta araştırma görevlisi. Halen mağaracılıkla uğraşıyor.

İlk zamanlar malzeme yetersizliğinden piknik gezilerine gidildi. 1979'da İngiliz mağara ekibinin bıraktığı malzemelerle işe başladık. Artık bütün malzemeler Rektörlük tarafından sağlanıyor. Ama mağara araştırmalarına gidiş, geliş, yol parası, yiyecek masrafları öğrenciler tarafından karşılanıyor. Şu anda 120 kadar kayıtlı üyemiz var. Faal olanlar bu sayının yarısını geçmez. Yönetim kurulumuz var. Her yıl aktif olan yeni üyelere seçiliyor. Amaç yeni gelen arkadaşları mağara araştırmacılığı konusunda yetkinleştirmek.

Üyeler için eğitim seminerleri düzenliyoruz. Tırmanış çalışmaları yapıyoruz, okulun yangın merdivenlerinde.

İki büyük tatilde 1 haftalık ve 15 günlük geziler düzenliyoruz. Bu dönemlerde büyük mağaraları araştırıyoruz. Üçüncü tatilimiz 23 Nisan - 1 Mayıs'a denk gelir. Kısa bir gezi düzenliyoruz. Bu yaz araştırmaya 32 kişi gittik. Bu rekor bir sayıydı. Kamp ve mağara gezisi için ideal sayı 10-12 kişi olmalı. Gezi

ekibimiz genelde 20-25 kişiden oluşuyor. Mağara içi gezi grubu 4 kişiden oluşur. Bunlardan başında tecrübeli bir kişi bulunuyor.

Türkiye'de en uzun, en derin mağara rekoru Fransızların elinde biz bu rekoru elde etmeye çalışıyoruz. BÜMAK olarak kalıcı bir çalışma yapmak istiyoruz. Diğer üniversite öğrencilerine mağaracılık konusunda her türlü desteğe hazırız. İstanbul Üniversitesi Mağaracılık Kulübü bize mağaraların yerini gösteren Jeolojik haritalar verdi. Biz de onlara karpit lambası, merdiven verdik. Yardımlaşmaya açıldık. Mağaracılık Kolunun diğer üniversitelerde de yaygınlaşmasını isteriz. Bu tüm üniversitelerde 27 kol kurulması anlamına gelir. Oysa şimdi 4 tane var. BÜMAK, İÜMAK (İ.Ü. Üniversitesi Mağara Araştırma Kulübü), ZONMAK (Zonguldak Mağara Araştırma Kulübü), TMAD (Türkiye Mağaraları Araştırma Derneği - Uzman olarak çalışıyor-) BÜMAK olarak bu tür faaliyetlerin artmasını dileriz. Bizlerin 15 yıllık bilgi birikiminden diğer kulüplerinde yararlanmasını isteriz.

Şu ana kadar çalışmalar ve araştırma sonuçları hakkında bilgi veren 3 tane yayın çıkarttık. İlki İngilizce. Bu yayınlarda gezi sonuçlarının toplandığı raporlar ve mağaracılıkla ilgili çeşitli yazılar bulunmaktadır.

Prof. Toğrol'a göre: Öğretim Üyeliğinin bir tek zevkli tarafı var,

Öğrencilerle birlikte olmak.

- "Üniversitelerde sadece ders verilmez, kitap okunmaz. Aynı zamanda ders dışı birtakım etkinliklerde de bulunulur."
- "Siz gençlerin çok güzel fikirleri var. Geleceğe daha iyi, daha olumlu baktığınıza ve çok olumlu şeyler yapacağınıza inanıyorum."
- "Bir Tiyatro eserini sahneye koymak başlı başına bir çaba. Biz eğer o çabayı derslerle sağlayamıyorsak, öğrenciler kendi kulüpleriyle sağlıyorsa, biz ancak onları destekleriz."

Arife ÖZGÜL

Boğaziçi Üniversitesi'nde öğrencilerin ve Rektör'ün işbirliğiyle "Boğaziçi'nin" adında yeni bir dergi çıkartılıyor. Öteki üniversitelerde öğrencilerin bağımsız faaliyetlerine kuşkuyla yaklaşıırken, Boğaziçi Üniversitesi'nde dergi çıkartma girişimini örnek alınması gereken bir tutumla destekleyen Rektör Prof. Ergün Toğrol, derginin çıkartılma sürecine ilişkin gazetemize şunları anlattı:

"Yaklaşık 8 yıldan bu yana çıkarttığımız "Boğaziçi'nden Haberler" adlı bir dergimiz vardı. Sansasyon yaratma amacı olmayan, sadece bilgileri kaydetmeye yönelik bir yayın organıydı bu. Biraz kuru bir gazeteydi.

Buna üniversitenin resmi gazetesi de denebilir.

Bir gün gazeteci arkadaşlar geldiler, "Hocam, biz çıkan bu dergiden üniversite hakkında bilgi alıyoruz ama, öğrencilerin bir başka havası var. O hava bu dergide yok" dediler. Ben de onlara, o havayı yaratmak için öğrenci olmak gerektiğini söyledim. Ama bu düşünce kafamda olgunlaşmaya başlamıştı. Öğrenci arkadaşları çağırarak, "Böyle bir dergi çıkartmak ister misiniz?", diye sordum. Önce tereddüt ettiler. Güdümlü bir yayın organı çıkartmaktan korkuyorlarmış. Oysa bizim amacımız; öğrencilerin kendi düşüncelerini, duygularını, beklentilerini yansıtacak bir yayın organına kavuşmalarıydı.

Boğaziçi Üniversitesi Rektör'ü Prof. Toğrol, "Bizim amacımız, öğrencilerin kendi düşüncelerini, duygularını yansıtacak bir yayın organı çıkarmak."

Eğitim, öğretimin birtakım prensipleri vardır. Bunları uygulayınca netice alınır. Bu prensiplerden birisi öğrenciye haklarını vermek, insanca yaklaşımdır. Öğrenciler, öğretim üyelerine göre benimle daha kolay görüşebiliyorlar. Öğrenciler daha kalabalık 8 bin, öğretim üyeleri ise 8 yüz.

Dergimizin başarılı olmasını isterim tabi. Sadece Boğaziçi Üniversitesi'nde değil,

başka üniversitelerdeki öğrenciler tarafından da okunan bir dergi olabilsin. Belki öğrenciler o konuda da beğeni yaratırlar. Bizim öğrenciler çok olgun, benim onlara itimadım sonsuz."

Bu topluma, insana ve öğrencilerimize bir hizmet konusu. Böyle bir kurumda eğitim gören öğrenci çıktığı zaman hayata bağlanma noktası biraz daha ilerden olacaktır.

Siz gençlerin çok güzel fikirleri var. Geleceğe daha iyi, daha olumlu baktığınıza ve çok olumlu şeyler yapacağınıza inanıyorum. Öğretim üyeliğinin bir tek zevkli tarafı var; öğrencilerle birlikte bulunmak."

Bütün güçlük tüm üniversiteyi temsil edebilecek bir dergiyi çıkartmaktı. Bizde 24 tane kulüp var. Bu kulüpler konularına göre 5'e bölünürler. Bunların temsilcilerinden oluşan 5 kişi, derginin yürütme kurulunu oluşturuyor. Bütün kulüp temsilcileri de derginin genel yazı kurulunu temsil ediyor, derginin politikasını belirliyor. Öğrenciler kolları sıvayıp, faaliyete geçtiler. Ben de onlara başlangıç olarak ilk bin tanesini ücretsiz olarak basmayı söz verdim. Binin üzerinde de basarım ama, kâğıt parasını almak üzere, dedim. Ücretsiz bin tane basma olayı diğer sayılar için de geçerliydi.

Olayı kulüplere harcama yapıyor diye görmüyorum. Yani olaya başka açıdan bakmak gerekir. Biz bunları Üniversite'nin normal faali-

yeti olarak görüyoruz. Üniversitede sadece ders verilmez, kitap okunmaz, aynı zamanda ders dışı birtakım etkinliklerde de bulunur. Kulüpler Üniversite yapısının bir parçası özel olarak siz kulüp kurun, ben desteklerim diye ortaya çıkmışlığım yok. Örneğin geçen yıl Tiyatro Kolu dergi çıkarttı, biz desteğimizi verirdik dedik, basım evinde basıldı. Bir tiyat-

ro eserini sahneye koymak başlıbaşına bir çaba, biz eğer o çabayı derslerle sağlayamıyorsak, öğrenciler kendi kulüpleriyle sağlıyorsa, biz ancak onları destekleriz."

"16 Mart Katliamı" değişik eylemlerle protesto edildi.

'Katliamı Unutmadık'

●16 Mart 1978'de İstanbul Üniversitesi'nden çıkan öğrencilerin üzerine, dışardan gelen bir grup tarafından bomba atıldı. Bu saldırıda 7 öğrenci yaşamını yitirdi... Öğrenciler hayatlarını yitiren arkadaşları için saygı duruşunda bulundular.

16 Mart öğrenci katliamının 11. yıldönümü üniversitelerde düzenlenen çeşitli etkinliklerle kınandı.

İstanbul'da çeşitli üniversitelerde forumlar düzenlenip, duvarlara dövizler asılırken, katliamın gerçekleştiği yere çiçekler bırakıldı.

15 Mart günü İstanbul Üniversitesi bahçesinde toplanan bir grup öğrenci okul

içinde bir yürüyüş yapıp, küçük bir miting gerçekleştirdiler. "16 Mart'ı unutmadık", "Polis Defol", "Üniversiteler Bizimdir" pankartları ve 16 Mart'ta öldürülen altı öğrencinin fotoğraflarını taşıyan öğrenciler, çeşitli konuşmalar yaptılar, sloganlar atıp, marşlar söylediler.

16 Mart günü 60 kişilik bir grup, ellerindeki kartonlara çiçeklerle yazılı "UNUTMADIK" yazısını Eczacılık Fakültesi'nin önüne bırakıp saygı duruşunda bulundular. Öğrencilerin bu sessiz eylemi yeni gelen öğrencilerin attığı çiçeklerle sürerken, Üniversite önünde bulunan

çok sayıda polisin müdahale etmediği görüldü. Buna karşın etrafta bulunan sivil polislerin üç kişilik grupların konuşmalarına kulak vermemeleri ve meydana 13 polis otosunun bulunması gerginliklere yol açtı. Bu arada 13 polis otosunun 11'inin bele diye otobüsü olduğu gözlemlendi.

Öğrencilerin sessiz eyleminden sonra da buradan ayrılmayan polis ve gazeteciler her an bir eylem beklerken, aynı zamanda Çapa ve Fatih'te eylemler konulduğu haberi alındı.

16 Mart 1978'de İstanbul Üniversitesi'nden çıkan öğrencilerin üzerine dışarıdan gelen bir grup tarafından bomba atılmıştı. Olayda bombanın düştüğü yer olan Eczacılık Fakültesi önünde bulunan; A.Turan Ören, Abdullah Şimşek, Hamit Akıl, Murat Kurt, Baki Ediz, Cemil Sönmez ve Hatice Özcan adlı öğrenciler yaşamalarını yitirmişti.

Isparta

Meslek Yüksekokulu'nda Yönetmelik Komedi

YÜKSEK OKULDA SINIF BAŞKANI

800 öğrencinin okuduğu Isparta Meslek Yüksekokulu'nda ilginç bir yönetmelik var. Yol gösterici olması için ilan edilen bu yönetmelik uygulamada daha da ilginçleşiyor.

Ders dışında anfinin nasıl kullanılacağını Cuma akşamları ve Pazartesi sabahları "bayrak töreni", sınıf başkanlığı ve başkanın görevleri konularında yol gösterici diye tanımlanan yönetmelik, her ders yılı başında okulun çeşitli yerlerine asılıyor.

Yönetmeliğe göre yeni ders yılı başlarken sınıflarda bir sınıf başkanı seçiliyor. Sınıf başkanının görevleri ise şöyle sıralanıyor:

- Hoca gelmeden yoklamayı yapmak, gelmeyenleri tesbit etmek.
- Sınıfın temiz tutulmasını sağlamak.
- En arka iki sıraya oturulmamasını sağlamak.
- Sınıfta sert tartışma ya da kavga çıkarsa araya girip yatıştırmak ve hemen idareye haber vermek.

- 5 şehirde 3 bin öğrenciyle yapılan anketin sonucunda, öğrencilerin % 89.20'si 'üniversite yönetimine katılım' istiyor.
- Öğrencilerin % 90.74'ü üniversitelerde 'polislin bulunmamasını' istiyor.
- Bakan'ın önerisine gençlerin % 73.50'si 'EVET' diyor.
- "Polis-idare işbirliği'e son verilmesi, öğrencilere daha fazla söz hakkı... Öğrencilere daha iyi imkanlar sağlanması."

Sözhakkı İstihbarat Servisi

'Gençlik siyaset yapsın mı?', 'Üniversitelerde şiddet olayları yeniden yaşanacak mı?' soruları gündemde olan sorular. Milli Eğitim Bakan'ı Hasan Celal Güzel, gençlere 'siyaset yapmayı' önerirken; YÖK Başkanı sayın Doğan GÜRSOY, 'Polisin üniversiteye girebileceğini' savunuyor. Pekii, Yükseköğrenim gençliği, üniversitelerde şiddet olaylarının yaşanmaması, öğrencilerin sorunlarının çözümleri için görüşleri nelerdir? Sözhakkı gazetesini bizde öğrencilerin bu konudaki görüşlerini alabilmek için bir anket yaptık. İstanbul, Ankara, İzmir, Eskişehir ve Adana'da, 3 bin üniversite öğrencisiyle yapılan anket doğrultusunda, yükseköğrenim gençliğinin, sorunların çözümü hakkında görüşlerini aldık. Bu görüş-

lerin başında; öğrencilerin okul yönetimine katılma isteği geliyordu. Öğrencilerin % 89.20'si üniversite yönetimine katılımı istiyordu. % 75'i ise yönetime ulaşmamasının nedenini 'Okul yönetimiyle diyalog eksikliği' ve 'Yetkililerin sorunlara kayıtsız kalması' olarak görüyordu.

Yöneticilerle sorunların

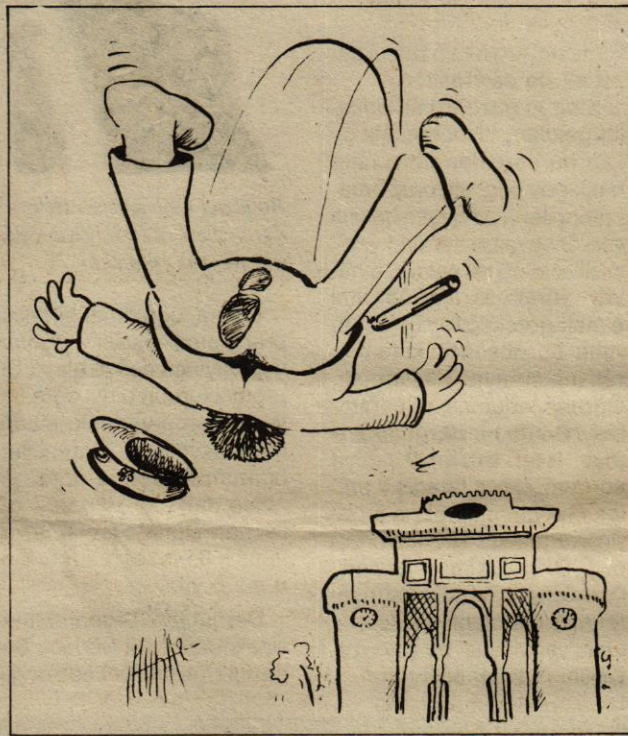
Evet Politika yapmak istiyoruz.

çözülmesi için ise diyaloga gidilme yolları önerilerinin başında da 'Dernek, kol, kulüp ve benzeri araçlarla', 'Öğrencilerin kendi yaratacağı yeni araç ve kurumlarla', ya da 'Bireysel başvuru' önerileri geliyordu.

Milli Eğitim Bakanı Hasan Celal Güzel'in 'Uslu çocuklar olmayın, siyaset yapın.' önerisi gençler arasında olumlu karşılanıyordu. Gençlerin % 73.50'si, bu öneriye 'EVET' diyordu. Hayır diyenlerin bir kısmı ise, bunun ciddiyetle yapılan bir öneri olmadığını belirtiyorlardı.

Üniversitelerde şiddet olaylarının yaşanmasının nedenleri olarak da; 'Öğrencilerin üniversite yönetiminde yer almaması', 'Varolan sorunların üzerine akıllı çözümlerle gidilmemesi' ve 'YÖK ve YÖK kuralları'nın altları çizilerek belirtiliyordu. Ayrıca öğrencilerin

Yükseköğrenim gençliğinin, birikmiş sorunlarına çözüm önerileri:

% 90.74'ü "üniversitelerde polislin bulunmamasını" istiyordu.

Üniversite öğrencilerinin bir çoğunun sorunlarının çö-

zülmesi ve üniversitelerde şiddet olaylarının yaşanmaması için getirdikleri çözüm önerilerinin en önemlileri ise şöyle:

• 'Sorunların akılcı, mantıklı yollar kullanılarak çözülmesi ve öğrencilerin sorunlarını ilgili yerlere ilettiklerinde, dinlenmesi ve tartışılarak çözüm bulunması.'

• 'Sorunların karşılıklı diyalog ile çözümlenmesine gidilmesi.'

• 'Polis-idare işbirliği'ne son verilmesi. Öğrencilere daha fazla söz hakkı. Öğrencilere daha iyi imkanlar sağlanması.'

• 'Öğrencilere yönetimde söz hakkı verilmesi, YÖK'ün kaldırılması, üniversitelere polislin girmemesi; dernek, kol, kulüp vb. çalışmaların yeterince sağlanması koşullunun oluşması.'

• 'Olayların saptırılmasından, daha bilinçli ve daha mantıklı olarak değerlendirmekle, en önemlisi de hemen hemen herkesin aynı fikri savunması veya fikirlerine saygı duyularak ele alınabilmesini sağlamakla çözümlenebilir. Güçlü-gücsüz ayrımının kalkıp, eşitlik kavramının az çok uygulanması gerekir.'

Mersin Turizm İşletmeciliği Yüksek Okulu'nda

31 ÖĞRENCİYE TUTUKLAMA

Doğan GÜRSOY

16 Mart 1989 Perşembe günü sabah saat 10.00 civarında Mersin Turizm İşletmeciliği Yüksek Okulu'nda 13 öğrenci sivil polisler tarafından derslerinden soru hakiminin karşısına çıkarıldılar. Ve kendilerine -TCK 159'a muhalefet- 'Adalet Bakanlığı'na tahkir ve tezyif etmek' suçundan tutuklandıkları söylendi. Öğrenciler cezaevine gönderildiler.

Aynı gün öğleden sonra okuldan 6, akşam ise bir öğrenci evinden alınarak tutuklandılar. 17 Mart günü geri kalan 11 öğrencinin aranmasına devam edildi.

Toplam 31 öğrencinin hakkında çıkarılan tutuklama kararının nedeni ise, öğrencilerin Kasım ayı içerisinde Adalet Bakanlığı'na çektikle-

ri telgraf metninde Bakan'a hakaret edildiği iddiası. Öğrencilerin gönderdikleri telgraf metni şöyle idi: "Cezaevlerindeki insanlık dışı uygulamaları ve 1 Ağustos Genelgesi'ni protesto ediyorum."

Kasım ayı içerisinde binlerce kişi tarafından aynı içerikli telgraflar Adalet Bakanlığı'na gönderilmiş, kamuoyunun artan tepkileri ve cezaevlerindeki açlık grevlerinin etkisi ile 1 Ağustos Genelgesi geri çekilmişti. Olayın üzerinden dört ay geçmesinden sonra, Mersin Turizm İşletmeciliği Yüksek Okulu öğrencilerinin tutuklanması, Mersin Barosu, siyasi partiler ve kamuoyunda tepkiyle karşılandı.

Avukatların itirazları ile 20.3.1989 günü öğrenciler serbest bırakıldılar.

- Gökçe: "Burada yeniden bir ihale yapmak zorundayım. Birdenbire bir adama babamın oğlu gibi yemekhane teslimi yapamam."

Züheyir KİMYONOK

Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencileri 1 Mart Çarşamba günü topluca yemek boykotuna başladılar. Tepkilerin kökeni 88-89 ders yılı başında yemeğe yapılan "yeni zamlara dek uzanıyordu. Geçen yıl 200 lira olan yemek ücreti önce % 100 zam alarak 400 liraya, bir süre sonra da 500 liraya verilmeğe başladı.

İlk gün yaklaşık 350 kadar öğrenci, boş tabldot'larla uzun bir süre masalara oturdular. Boykotun 3. günü aynı zamanda akademinin 106. kuruluş yıldönümüne denk geliyordu. Öğrencilerce fakülte kantininde düzenlenen şenliğin açılış konuşmasını yapan Mimar Sinan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Gündüz Gökçe, öğrencilerin yemeklere ilişkin so-

rularıya karşılaştı. Gökçe "Size hak veriyorum çocuklar... Ben'de okulda yemek yemiyorum..." şeklinde konuştu.

Rektör daha sonra devletin verdiği paranın yetmediğini bu gün ekonomik koşullarda ancak bu kadarını sağlayabildiklerini hatırlatıp bu yılki ödeneklerinin şimdiden % 12 kesintiye uğratıldığını anlatıyordu. Daha sonra yemek komitesince ikram edilen, limonata ve poçayı kabul ederek; M.S.Ü. Öğrenci derneğine 10.000 lira bağışta bulundu. Bu arada bir öğrenci, Rektör'ü yemek sorunlarının tartışılacağı foruma davet etti. Böyle bir forumun gerekli olduğunu vurgulayan rektör daveti kabul etti.

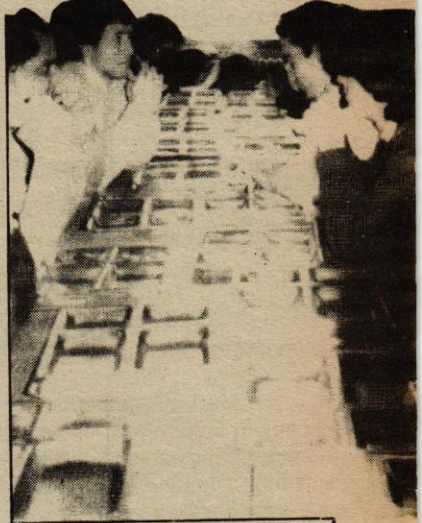
YEMEK FORUMU

7 Mart salı günü gerçekleştirilen forum oldukça

'Senet mi verece

renkli geçiyordu. Öğrenciler pahalı ve besin değeri düşük yemek yemeyeceklerini, hatta parasız yemek yemenin olanaklarının var olduğunu iddia ederlerken, Rektör yardımcısı Sümer Saldıray "parasız yemek talebi için öğrencilerce hazırlanan alternatifleri inceleyeceklerini ve eğer mümkünse ücretsiz yemek çıkarmayı deneyebileceklerini..." söylüyordu.

Boykotun sürmekte olduğu 9 Mart perşembe günü Rektör ve yardımcısı öğrencilerle konuşmak üzere yeniden kantine indiğinde tartışmaya başladılar. Rektör, teybimizin çalışmasını kısa bir süre de olsa engellemesinden dolayı, teyp bandına ancak aşağıdakileri kayde-

debildik.

— Burada yeniden bir ihale yapmak zorundayım. Birden bire bir adama babamın oğlu gibi yemekhane teslimi yapamam.

Mimar Sinan Üniversitesi'nde y

● Çemberlitaş Kız Yurdu öğrencilerine söz verdiği ikinci görüşmeye gelen YURT-KUR Genel Müdürü, kabul edeceğini belirttiği öğrenci önerilerini ikinci görüşmede de kabul etmedi.

● Yurt öğrencilerinin kantinin devletleştirilmesi ve yönetimde söz hakkı istemlerini daha evvel kabul edip, sonra vazgeçmesini "O zaman tansiyonunuz çok yüksekti, o nedenle kabul ettik" diyerek açıkladı.

Aliye UÇAR - Arife ÖZGÜL

Çemberlitaş Kız Yurdu'nda öğrencilerin Kredi Yurtlar Kurumu Genel Müdürü **Osman Nuri Filiz**'le beklenen görüşmeleri 20 Mart'ta gerçekleşti.

Yurt öğrencilerinin seçimiyle oluşturulmuş bir komisyonla görüşen Genel Müdür **Filiz**; öğrenciler tarafından oluşturulan ve daha önce kabul edeceğini açıkladığı çözüm önerilerinin temel maddelerini kabul etmedi. Ayrıca öğrencilerin böyle bir komisyonu oluştururken yönetmeliğe aykırı davranışlarını söyledi. Öğrencilerin,

O. Nuri Filiz, "Ülkede özelleştirme politikası izlenirken, ben yurtların kantinlerini nasıl devletleştiririm?" diye soruyordu.

"Bu komisyonu kuracağımızı size söylemiştik ve bugün böyle bir komisyonla görüşeceğinizi de biliyordunuz" sözleri üzerine YURT-KUR Genel Müdürü, "O zaman tansiyonunuz çok yüksekti, o nedenle böyle bir şeyi kabul ettik" dedi.

Mart ayı başlarında Çemberlitaş Kız Yurdu öğrencilerinin sorunlarını dinleyen YURT-KUR Genel Müdürü **Osman Nuri Filiz**, öğrencilerin sorunlarına çözüm getirilmesi ve bazı tedbirlerin alınması için öğrencilerden istediği süre, 20 Mart'ta doldu ve Genel Müdür aynı gün Çemberlitaş Kız Yurdu'na gelerek öğrencilerle görüştü. Basına açık olarak yapılan toplantıda öğrenciler daha önce Genel Müdüre ilettikleri sorun ve çözüm önerilerini bir kez daha okudular ve tartıştılar. Kantinin devletleştirilmesi ve yönetimde söz hakkı isteyen öğrenciler diğer istemlerini şöyle sıraladılar:

"Okulu uzayan öğrencilerin yurttan kayıtları silinmesin. Ayda bir öğrenciler ve idare arasında bir toplantı yapılsın, yurt içerisinde panel toplantı ve seminerler yapılabilir. Orta bahçe düzenlensin, yurтта

Öğrencilere şöyle bir görünen Filiz, öğrencilerin sorularını komisyonla görüştüğünü söyleyerek yanıtsız bıraktı.

Tansiyon yükseldiğinde her şey kabul, ya sonra?

YURT-KUR GENEL MÜDÜRÜ

FİLİZ SÖZÜNÜ TUTMADI

basın köşesi oluşturulsun. Yurttan yaz aylarında sınavlar olmasa da kalınabilsin, yurt santrali genişletilsin, yemek fişleri 11.30'a kadar kullanılabilir ve uygun fiyatlarla tabldota geçilsin."

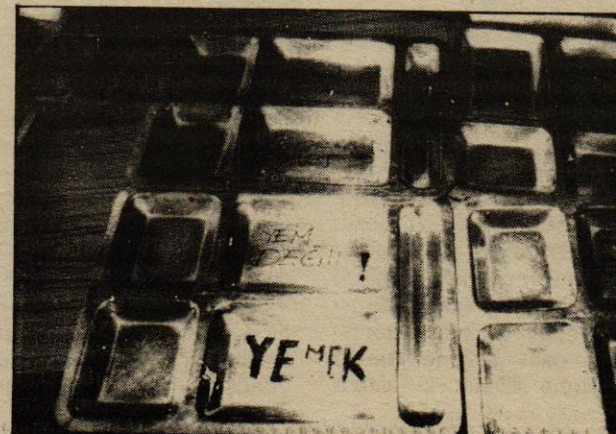
"Öğrencilerin kantinin devletleştirilmesi ve kâr amacı gütmeyen öğrenciye

hizmet vermesi" istemini personel eksikliği ve bütçenin yeterli olmaması nedeniyle kabul etmeyen Genel Müdür **Filiz**: "Ülkede özelleştirme politikası izlenirken, ben kantinleri nasıl devletleştiririm" dedi. İkinci temel istemlerini "yurt yönetiminde söz hakkı is-

olması. Şöyle ki; diğer üniversitelerle kıyaslandığında bizden daha düşük belirlenmiş fiş fiyatına rağmen, dört kap ve daha kaliteli yemek yenildiğini görüyoruz. Yemek boykotunun gündeme gelmesinin nedenlerinden biri de, son yapılan zamlardır. Asıl sorun öğrencinin haklı talebi olan parasız yemek ve bunun olabirliğidir. Yemek boykotuna memurların yanısıra memurların ve tüm üniversite çalışanlarının yani % 100 bir katılımın sağ-

lanmış olması haklı taleplerimizin göstergesidir.

(Rektör) **Gündüz Gökçe** - Çalışmaları engellediklerini, buna idarenin seyirci kalamayacağını, öğrencilerin harçlarında yapılan bu yemeği yemedikleri takdirde denize döküleceğini, kendileri orada bize verdikleri paraya yakın bir parayla kânsuz malyeden ve hiçbir yetkili makamdan izin almaksızın satış yaptıklarını yasal işlem yapmanın zorunlu olduğunu belirtti.

Çemberlitaş Kız Yurdu'nda

'Fuhuş Soruşturması' sürerken

Aliye UÇAR

Yurt-Kur Genel Müdürü **Filiz**, 20 Mart günü Çemberlitaş Kız Yurdu öğrencileri ile yaptığı toplantıda yurtta fuhuş gibi bir olayın söz konusu olmadığını söyledi.

Gazetecilerin savcılığa verilen dilekçeyi hatırlatmaları üzerine "hayır, Savcılığa böyle bir dilekçe verilmedi. Bugün yaptığımız araştırmalarda Savcılık kendilerine böyle bir dilekçenin gelmediğini belirtti." dedi.

Bunun üzerine görüşlerine başvurduğumuz öğrenciler; "böyle bir dilekçe savcılığa verildi. Bu Nokta Dergisi'nde çıkan dilekçenin aynısıdır. Ancak Savcılık dilekçeyi kabul etmedi." dediler. Ve Savcılığın dilekçeyi "yurtta olay olur" diyerek kabul etmediğini belirttiler.

Yurt öğrencilerinin belirttikleri diğer bir nokta ise yurda müdür yardımcısı olarak soruşturmadan sonra atanan **Melda Demircan**'la ilgiliydi. **Melda Demircan** **Fatih Kız Yurdu**'nda Müdüre iken Çemberlitaş Kız Yurdu'nda 'fuhuş soruşturması' açılması üzerine bu yurttan emekliye ayrılan yurt müdiresinin yerine gelmiş, daha sonra bu yurdu müdür yardımcısı olmuştu. Öğrenciler **Melda Demircan**'ın **Fatih Kız Yurdu**'nda görev yaparken bu yurttan 3 ay kantini çalıştıran **Vahap Atmaca**'nın keyfi uygulamalarına göz yumduğunu belirttiler. (**Vahap Atmaca**, Çemberlitaş Kız Yurdu'nda fuhuş iddialarına adı karışan kantin işletmecisiydi. Nokta'nın iddiasına göre bu yurttan fuhuş organizasyonu sağlayan kişiydi.)

tiyoruz" diye belirten öğrenciler oda temsilcileri seçtiklerini, oda temsilcilerinin kendi aralarında kat temsilcilerini seçtiklerini ve yedi kat temsilcisinin bu komisyonu oluşturduklarını ve komisyonun yurt yönetimi ile beraber çalışmasını istediklerini açıkladılar.

Osman Filiz'in böyle bir seçimin ve uygulamanın yönetmeliğe aykırı olduğunu, bunu uygulamanın mümkün olmadığını açıklaması üzerine, öğrenciler böyle bir çalışmadan kendisinin haberdar olduğunu, o zaman yönetmelikle ilgili bir açıklama yapmadığını, oluşturulacak böyle bir komisyonu kabul edeceğini söylediğini hatırlatmaları üzerine, **Osman Nuri Filiz** şöyle dedi: "O zaman tansiyonunuz çok yüksekti, o nedenle kabul ettik. Şimdi böyle bir şey söz konusu olamaz". Komisyonunda tepkiyle karşılanan bu sözlerle bir öğrenci "İyi o zaman her tansiyon yükseldiğinde böyle kararları kabul edin, sonra da vazgeçin, bunun ölçüsü nedir acaba?" sorusunu sordu.

Toplantıda öğrencilerin tepkisini alan diğer bir olay da, Genel Müdür **Filiz**'in yanında gelen ve öğrencileri YURT-KUR Genel Kurulu'nda ve Yönetim Kurulu'nda temsil eden **Gazi Üniversitesi** öğrencisi ve **Ankara Sabancı Kız Yurdu**'nda kalan **Jale Kaygısız**'ı tanıması ol-

du. Öğrenciler böyle bir temsilciden haberleri olmadığını söylemeleri üzerine bu öğrencinin iki yıl önce yurt temsilcileri arasında yapılan (Türkiye çapında) bir seçimle belirlendiği öğrenildi. Bunun üzerine Çemberlitaş Kız Yurdu öğrenci temsilcisi, bu kişiyi tanımadığını ve böyle bir seçimden haberdar olmadığını belirtep, "Bize niye bu seçim zamanı bildirilmedi" dedikten sonra **Osman Nuri Filiz** "bildirilmiştir" dedi.

Yurtların şimdilik dağıtılmayacağını, basında çıkan "kız yurtlarının önünde öpüşmek yasak" gibi haberlerin doğru olmadığını belirten **Filiz**, öğrencilerin rahat olmalarını istedi. "Yurtta başı kesilmiş kedi söylentilerine inanmayın" sözleri üzerine komisyonda bulunan bir öğrenci, "Nasıl asılsız oluyor, ben gözümle gördüm ve Veterinerlik Fakültesi öğrencisiyim, kediye kendim yaktım" sözlerini Genel Müdür yanıtsız bıraktı.

Daha sonra etütte diğer öğrencilere görünen ve çok kısa konuşan **Filiz**, öğrencilerin sorularını komisyonla görüştüğünü söyleyerek yanıtsız bıraktı.

Toplantıdan sonra görüştüğümüz kız öğrenciler, "Osman Nuri Filiz'in sözünü tutmadığını ve can güvenliklerinin dahi sağlanacağından endişe duyduklarını" belirttiler.

Yemek boykotu'nun ardından...

Benim kardeşim?

— Hocam, astığınız bildirilerde bunu belirtseydiniz bu tepkiler olmayacaktı.

— İşte yapıyorum ya bildiri... (asılmış ilanı göstererek) bakın ne yazıyor burada?

(birçok öğrenci bir ağızdan) — Önceden belirtmediniz hocam! Mütteahhitin sözleşmesinin feshedileceği ayrıca belirtilmeliydi... Belge alması gerek hocam...

— Ne belgesi? Senet mi vericem kardeşim. Benim sözüme inanmıyor musun?

— Hocam ben...
— Hocanın sözüne inanmıyorsan, dersine niye geliyorsun kardeşim? Sen orada durduğun, boykot yaptığın müddetçe ben özellikle...

— Hocam, hocam boykotu ben yapmıyordum...

— Senin boykot yapma-yağacağını ben nereden bilebilirim? Sen bugün orada yemek yenmesini engelledin...

— Hocam zaten... zaten öğrenciler yemek yemiyor.

— Burada satış yaptınız. Maliye'ye kanunlara aykırı hareket ettiniz.

Tarafların Sözhakkı'na açıklaması:

Fikret OĞUZ
(Ö.D. Yön.Kur.)

Şu ana kadar verilen yemeğin kalitesiz az ve besin değerinin olmaması fiyatların normalden yüksek

Yaşamımızın fırtınalı baharı

Düşüncelerin ve umutların sınırı yoktur. Dış dünyanın olanakları ise sınırlıdır. Gençliğin çelişkili yapısının temelinde umutlar ve gerçeklik arasındaki uyumsuzluk yatar.

Sosyal hareketlilik ve politik katılım gençlik için hem gerekli, hem zorunludur. Kendi gelişimi ve çağdaş yaşamın koşullarına uyum sağlayabilmesi için gereklidir. Toplumsal yaşamın geliştirilebilmesi ve sorunların çözümü için gençliğin katkısı zorunludur.

Gençlik döneminin kendine özgü kimi psikolojik çizgileri vardır. Her şeyden önce gençlik tatlı hayallerin, tutkuların ve idealizmin filizlendiği sıkı arkadaşlıkların dönemidir. Yeniliğe ve ileriye doğru atılımların yapıldığı, kendini kanıtlama ve kendi kimliğini arayıp bulma çabalarının yoğunlaştığı bir dönemdir.

Ali BARAK

Gençlik her insanın yaşamının zorunlu bir evresidir. Bu evrenin uzunluğu ve kısalığı tarihsel koşullara, yaşam biçimine bağlı olarak değişkenlik gösterebilir. Gençlik evresini biyolojik olarak inceleyecek olursak beslenme koşullarının, sağlık hizmetleri yaygınlığının doğal koşulların belirleyici olduğu söylenebilir.

Sosyal olarak bir gençlik döneminden söz etmekte olanaklıdır. Biyolojik yaş sınırlarına bağlı olarak, toplum içinde sorumluluk alma, kendisini geliştirip geleceğe hazırlama, bireysel ve toplumsal kişilik bulma evresi olarak tanımlayabiliriz bu süreci. Bu süreç kendi içinde çelişkilerle doludur. Biyolojik olarak; genç olmanın getirdiği dinamiklik, canlılık ve ataklık, psikolojik olarak; kişilik bulma, kendini kanıtlama, geliştirme, coşkulu duygular besleme, sosyal olarak; toplumsal yaşama katılma, gelecek hakkında kaygılar besleme, toplumsal sorunların çözümü için etkinlik gösterme istekleri bu sürece damgasını vuruyor. Biyolojik, psikolojik ve sosyal kaynaklı potansiyeller, beklentiler ve eğilimler içiçedir. Gençliğe bir bütün olarak baktığımızda bu özelliklerin onun yığinsal olarak hareketlenmesinin örgütlenip toplumsal yaşamın etkili bir öznesi durumuna gelebilmesinin belirleyici etkenleri olduğunu görüyoruz.

Sosyal hareketlilik ve sosyal politik katılım gençlik için hem gerekli hem de zorunludur. Kendi gelişimi ve çağdaş yaşamın koşullarına uyum sağlayabilmesi için gereklidir. Toplumsal yaşamın (ekonomik-politik-kültürel-bilim ve teknik) geliştirilmesi ve sorunların çözümü için gençliğin katkısı zorunludur. Gençlik potansiyelinin harekete geçirilerek, dönüştürücü bir güç haline getirilmesi hem gençliğe hem de topluma büyük katkılarda

bulunacaktır.

Genç insan toplumsal yaşama kendi kişiliği ile girer. Hem genç olmanın enerjisi, ataklığı hem de gelişmeye açık, sorumluluk almaya hazırlanan birey olarak kendisini ortaya koyar. Bir insana genç derken ilk önce onun biyolojik özelliklerine bakarız. Bu dönem insanın en sağlıklı ve hareketli dönemidir. Ancak bununla yetinilirse genç insanı anlamak olanaklı değildir. Onun psikolojik özellikleri, sosyal yaşama katılış biçimi ve ilgi alanları vardır. Kişisel ve toplumsal gereksinimleri vardır. Kendine özgü sorumluluk alma isteği vardır. Bu istekler gençliği sosyal ve politik olarak hareketliliğe itiyor. Biyolojik canlılığı, onun bu hareketlenme isteğini olumlu yönde etkiliyor. Gözüpekliği, direngenliği tüm benliğini ortaya koyması ve ataklığı; sosyal politik ve kişisel hareketliliği için belirgin bir kaynağı oluşturuyor.

Gençlik döneminin kendine özgü kimi psikolojik çizgileri vardır. Her şeyden önce gençlik "tatlı hayallerin, tutkuların ve idealizmin filizlendiği, sıkı arkadaşlıkların dönemidir. Yeniliğe ve ileriye doğru atılımların yapıldığı, kendini kanıtlama ve kendi kimliğini arayıp bulma çabalarının yoğunlaştığı bir dönemdir"

Bu durum gençliğin sorugulayıcı, araştırmacı ve girişimciliğinin psikolojik temelidir. Yenilik arayışı ve sorugulayıcı özelliği toplum ve dünya olayları karşısında ilgisinin uyanmasını doğurur. Bunlar gencin kimliğini bulmasının, kendisini kanıtlama isteğinin doğal bir sonucudur.

Bağılıklarındaki içtenlik ve katılımlarında tüm benliğini ortaya koyması onun en ayırdedici özelliklerinden biridir. O herhangi bir maddi çıkar gözetmeksizin, sadece kendi duygularını gerçekleştirmediği, kendisini anlattığı ve anlaşıldığı ortamda büyük bir doyum bulur. Coşkulanıp tüm benliği ile kendisini bu ortada katabilir. Bu değerler

için kahramanlıklar gösterip, kendisini tehlikeye atmadan çekinmeyebilir. Böylece gençlik duygusal katılımı gerçekleştirir. Sevincin, kederin, coşkunun ve düşüncelerin etkin bir şekilde paylaşılması olarak kabul edilen duygusal katılım; insanı etkinliğe yöneltir ve verimliliğini arttıran psikolojik bir güç kaynağıdır.

Gençlik döneminin bir kişilik bulma dönemi ve bu dönemin çelişkilerle dolu olduğunu söylüyoruz. Çelişkili yapısından, duygularındaki, düşüncelerindeki ve tepkilerindeki düzensizliği iniş çıkışları anlıyoruz. Düşüncelerin ve umutların sınırları yoktur. Dış dünyanın olanakları ise sınırlıdır. Gençliğin çelişkili yapısının temelinde umutlar ve gerçeklik arasındaki uyumsuzluk yatar. Gençliğin kişilik bulma ve sosyalleşme pratiği içinde bu çelişkili süreç hem üretilip hem de çözülür. Bu çelişkiler yaşanmadan, gençlik için temel sorun olan sosyalleşme ve kişilik bulma problemi çözülmez.

Peki, sosyalleşme ve kişi-

uyum sağlayan davranışları öğrendiği, oluşturduğu ve değiştirdiği bir etkileşim sürecidir." Etkinlik göstermek bu sürecin sonuçlarını diğer insanlarla paylaşmaktır. Sosyalleşme insanın insanla, insanın toplumla kurduğu iletişim köprüleridir. Bu aynı zamanda kişilik bulma sürecidir. Bu sosyal etkinlikler sistemi dışında kişilik bulmak olanaklı değildir. Kişilik deyince: Bir insanın duygularının, düşüncelerinin, alışkanlıklarının, dünya görüşünün, olaylar karşısındaki tepkisinin toplamını anlıyoruz. Sosyalleşmenin ve kişilik bulmanın yolları ve araçları aynı bir konu olarak düşünülmelidir.

Gençliğin nesnel olarak politik bir güç, toplumsal gelişmenin ve demokrasinin etkili bir bileşeni durumuna gelmiş olması, onun psikolojik ve sosyal özelliklerini gözlemlemeye. Tam tersi, bu özellikler onun toplumsal, kültürel, politik etkinlikleri içinde canlı bir şekilde yansır.

Gerçekliği kendi varlık sınırlarından ve özelliklerinden kalarak değiştirmek ola-

lık deyince neyi anlamamız gerekiyor?

Sosyalleşme: "Kişinin üyesi olduğu toplumun veya topluluğun beklentilerine

naklıdır. Gençliğe yöneltilen her ilgi biçimi de onun kendine özgü sosyal psikolojik özelliklerini beklentilerini gözönüne almak zorundadır.

GARİPNAME

Adım: Duvar Gazetesi

Sahibim: MEKİK

Mimar Sinan Üniversitesi'nde 10'a yakın kulüp, çalışmalarını sürdürüyor. Bunlardan biri de MEKİK. Metropolis Kentel İncelemeler Klubü. Kulüplerin bir kısmı kendi konularında ki uzmanlık çalışmalarıyla yetinirken bir kısmı da MEKİK örneğinde olduğu gibi, günlük rutin çalışmalarının

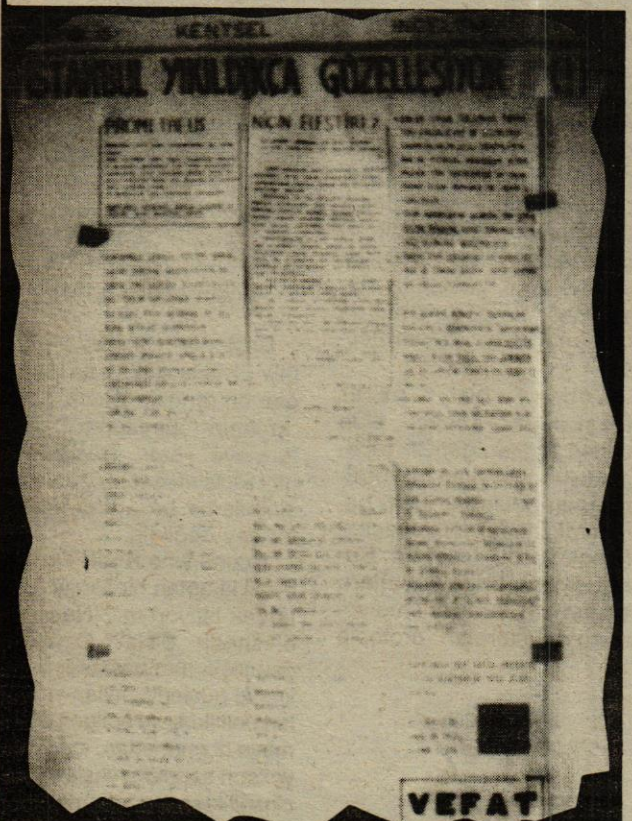
yanısıra, yeni üyeler, yeni arkadaşlar kazanmak için duvar gazeteleri çıkartıyorlar. MEKİK'in gazetesinin evveliyatını ve sonrasını kulübün kurucularından Serdar ARGİN'den dinleyelim.

"Üniversitede eğitim araştırmaya dayalı olmalı. Ama görüyorum ki okula yeni gelen kuşak haddinden fazla

efendi. Kendine özgü orijinal düşünceleri yok şimdiki gençlerin. Halbuki orijinal düşüncelerin, denenmemiş savların birbiriyle yarıştığı bir alan olmalı üniversite ortamı. Biz, üniversitenin bu özelliğini kaybetmemesini istiyoruz. Onun için de yaşadığımız çevreye - okula, şehire, ülkeye - eleştirel gözle bakmayı yeni kuşaklara da aşılamak derdindeyiz. Amacımız kafalara kimi sorular takmak. Bu hedefle gördüğümüz duvar gazetesini çıkartmaya başladık. Bizim kulübün, ilgi alanı kent. Kent ve onun kendi yaşam kuralları bizi kuşatmış durumda. Yolda yürümekten, fabrikada tezgâh başında çalışmaya, sanayiden politikaya kadar her şeyi, tüm bir yaşamı şehirle birlikte düşünmek zorundasınız. İnsanlar her gün gözlerini açtıkları şehire alıcı gözüyle bakabilsinler diye çıkartıyoruz gazeteyi. Gazetemiz haftada bir çıkar.

Yaşadığı ortama, onun çarpıklıklarına tepki duyan gençler: Ne duruyorsunuz! Siz de kendi duvar gazetesini çıkartın. Hiçbir şey yapamıyorsanız, kötü ve yanlış kentleşmeye tepkilerinizi bir dosya kağıdına dökün. Yapıştırın okulun duvarlarından birine. Buna da olanak yok mu? O zaman yazın bize. Biz de size yazarız...

Adresimiz: Mimar Sinan Üniversitesi - Mimarlık Fakültesi - Şehircilik bölümü: MEKİK Fındıklı-İSTANBUL."

Kulüp kurucularından Serdar ARGİN 'Duvar Gazetesi'nin çıkış sebebini şöyle özetliyordu: "İnsanların her gün gözlerini açtıkları şehire alıcı gözüyle bakmalarını sağlamak."

SANAT DOSTU

Bu sayımızdan başlayarak, "Sanat Dostu" adını taşıyacak bir köşe açıyoruz. Kültür-sanatla ilgili deneme, makale, kuram vb. yazıların yer alacağı bu köşe tüm okuyucularımıza açık. Amacımız her türlü görüşün serbestçe dile getirilebileceği bir "kursu" oluşturmak. Gerisi size kalıyor...

Sanat Dostu'nun ilk yazısı İstanbul Üniversitesi'nden Aylin DİRİL arkadaşımızın felsefe konulu denemesi.

BİLGİYİ SEVMEMEYE ÇAĞRI

"Felsefe yapma" deyimi dilimize öylesine yerleşmiş ki, bilemiyorum, küçümsüyor muyuz, korkuyor muyuz felsefe yapmaktan.

Aylin DİRİL

Bir çay bahçesinde oturmuşuz. Üç-beş kişiyiz. Üç-beşimiz de üniversite öğrencisiyiz... Söyleşiyoruz; tartışıyoruz.

Konumuz: Kişilik. Biraz kişiliklerin çekiştirilmesi, biraz da kişilik çözümlemesi.

Biliyorum, düşünce yapımız rengarenk... yeşil, pembe, kırmızı, siyah... ama tartışıyoruz. Düşünceler üretmeye çalışıyoruz.

Bir arkadaş, düşüncelerini bilimsel bir tabana oturtma kaygısından olacak, biraz bilgiye dayanarak, biraz da kitapları bir dille:

"... Kişiliklerimizin oluşumunda çevrenin etkisi çok büyük. Ailenin yapısı, gelenek-görenekler, eğitim sistemi..." dedi ki, iki arkadaş birden aynı anda parladı:

"Felsefe yapma be!..."

"Bırak felsefe yapmayı!..."

"Felsefe yapma" deyimi dilimize öylesine yerleşmiş ki, bilemiyorum, küçümsüyor muyuz, korkuyor muyuz fel-

sefe yapmaktan. Söylediklerimiz çürütülür, karşımızdakine yanıt veremediğimizde, bilgisizliğimizi kabul edemeyeceğimiz durumlarda, "felsefe yapma" diye çıkışırız karşımızdakine.

Nerede, ne koşulda olursa olsun, ülkemizde, iki lafı biraraya düzgün bir biçimde getirdiğimizde, "felsefe yapmak"tan korkarız. Hatta, kendi kendimizden, düşünürken, mantıklı bir sonuca varacakken, "felsefe yapmaktan korkarız. böylece mantığımızı gerektiği gibi sergileyemeyiz. Hapsederiz kendimizi kalıplara

Nedir felsefe? Nedir felsefe yapmak?

Az-buçuk ilgilenenler bilirler; "felsefe", Yunancada, Öyleyse neden korkuyoruz? Sevgiden mi yoksa bilgiden mi bu korku? Bilgi midir sevgi anlamına gelen "philia" deyimi ile bilgi anlamına gelen "sophia" deyiminden

oluşturmuştur. Felsefe sözcüğünün kökeni, bilgi-sevgisi imiş. Böyle yazıyor felsefe sözlükleri.

küçümsediğimiz, sevgi mi?

Felsefe; Bilgi-sevgisi... İlk çağ filozofları böylesine güzel, böylesine anlamlı iki sözcüğü uygun görmüşler felsefeye. Onlar bu anlamları yüklediğinden değildir felsefenin bilgi-sevgisi oluşu. Felsefenin pratiğinde bilgiyi sevmek var. Bilgiyi sevmeyen, bilgiye sahip olamaz; bilgiye sahip olmayan gelişemez, kendi varoluşunu gerçekleştiremez, kendini ancak başkalarının kişiliklerinde var edebilir. Böylesine bir kişiliğin -ya da kişiliksizliğin- kendisine yararı olmadığı gibi topluma, insanlığa yararı olmayacağı da açıktır.

Ne o felsefe yaptığımı mı düşünüyorsunuz?

Korkmuyorum... Felsefe yapabiliyorsam, felsefe yapabileceğim.

Üç-beş kişiyiz; üç-beşimiz de üniversite öğrencisiyiz; çay bahçesinde oturmuş, tartışıyoruz.

Tartışıyoruz, ama, bir arkadaşımızı, "felsefe yapmakla" suçlamışız. O da felsefe yaptığı için utanmış, diline acı biber sürülmüşcesine kıpkırmızı olmuş yanakları. Günah işlemiş gibi içten içe huzursuzlanmış.

Üç-beş kişiyiz; üç-beşimiz de üniversite öğrencisiyiz. Üç-beşimiz için şunları söylemek isterdim:

"Özgür düşünmek, doğruyu bulmak için, soru sormayı, tartışmayı, sağlam bilgiyi öğrenmek için.

Bütün bunların ışığında kendimi, içinde bulunduğum -nesnel ve öznel- koşulları değiştirmek, değiştirirken daha doğruya, daha güzele yani daha ileriye yönelik yaşamak için felsefe yapabiliyorsam, felsefe yapacağım."

Ya siz var mısınız bilgiyi sevmeye, felsefe yapmaya?

SANAT KİTAPLIĞI

Bu sayımızdan başlayarak, "Sanat Kitaplığı" adını taşıyan bir köşe açıyoruz. Kültür-sanat üzerine yazılmış inceleme/araştırma/deneme kitaplarını tanıtacağımız köşemizde, yeni yayınlanan kitapların yanı sıra, önceden yayınlanmış, ama piyasada, kütüphanelerde bulabileceğiniz eserlere de yer vereceğiz. Elbette ki bu köşe de gazetemizin bütünü gibi "herkese açık", dileyen okuyucumuz kitap tanıtımı yazabilir, kitap önerebilir, köşeyi eleştirebilir.

Haydi sarılın kâğıda kaleme, okuyun, tanıtın, herkes tanışsın.

YER DEMİR GÖK BAKIR (Senaryo) / Zülfü Livaneli / Can Yayınları / 124 Sayfa / 3 000 TL.

Zülfü Livaneli'nin Yaşar Kemal'in romanından uyarladığı Yer Demir Gök Bakır, ülkemizde ve yurtdışında olumlu yankılar uyandırmış, pek çok ülkede sinemalarda ve televizyon aracılığıyla ulaştığı milyonlarca izleyicinin beğenisini kazanmıştı. Can Yayınları filmin senaryosunu, film hakkında Batı basınında çıkan yazılardan bir derle-

yaşar kemal'in romanından
Zülfü Livaneli
YER DEMİR
GÖK BAKIR
senaryo

meyle birlikte kitaplaştırdı. Kitapta Yer Demir Gök Bakır üzerine yazılmış otuziki yazının yanı sıra, Zülfü Livaneli ile yapılmış üç söyleşi de yer alıyor.

KÜLTÜR SÖZLÜĞÜ

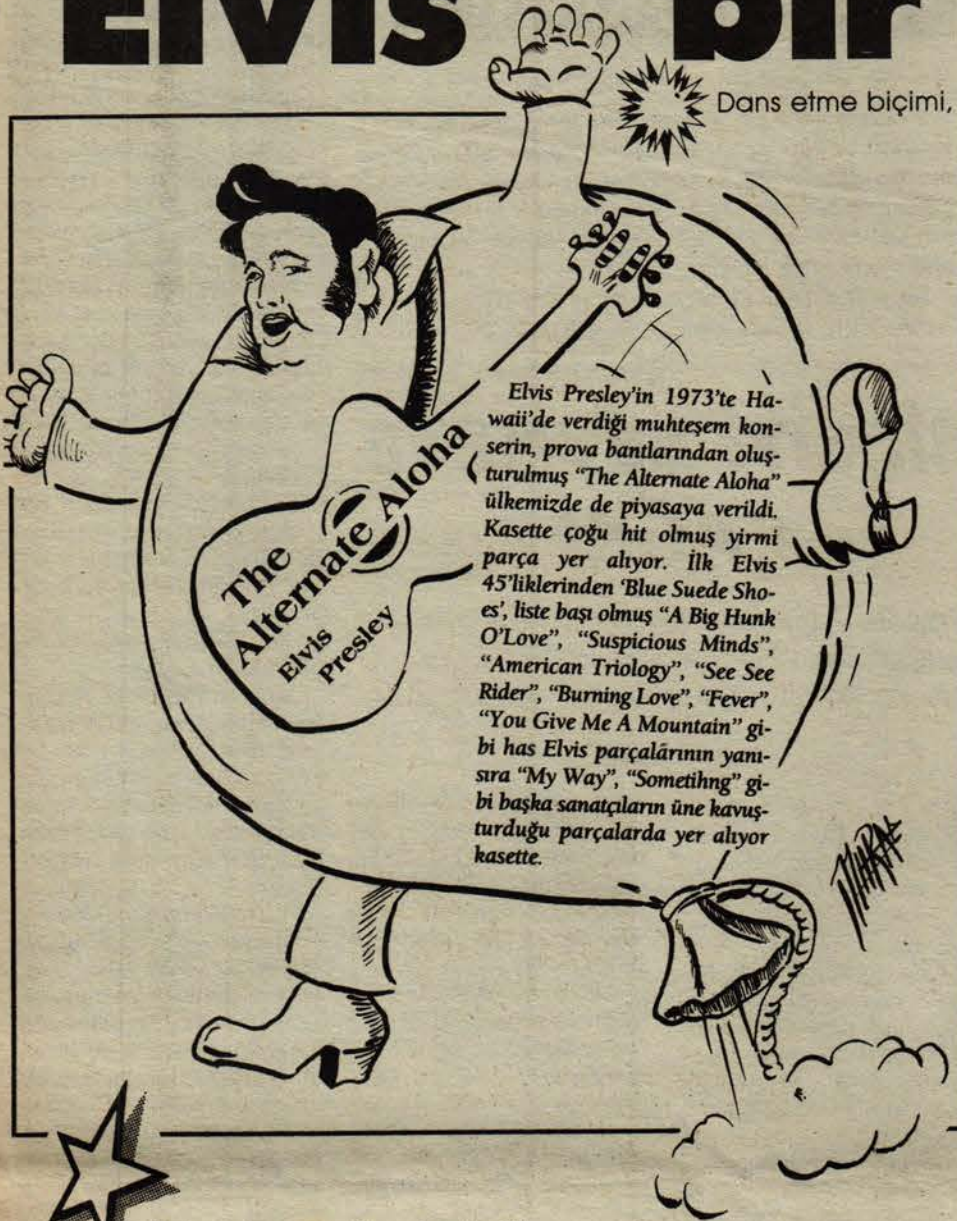

ANSİKLOPEDİK KÜLTÜR SÖZLÜĞÜ / ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ / 488 Sayfa / Birinci Basım: Ekim 1983

"Kültür Sözlüğü" ikiyüzlüye yakın Alman bilim adamınca yazılmış sözlüğün yeniden düzenlenmiş biçimi. Kitabı dilimize Aziz Çalışlar kazandırmış ve düzenlemiş. Sunuşta kitabın, "kültür olgularını bilimsel bir tutarlılıkla ele alan ansiklopedik bir başvuru kitabı" olduğu söyleniyor.

Elvis bir balondur!

Elvis fırtınası dinmiş değil

'Salladı, yuvarladı'

- Hayattayken 86 albümü yayınlandı, otuz iki filmde rol aldı, 56 altın albüm kazandı, plaklarının toplam satışı 800 milyonu aştı.
- "Rock'n Roll Kralı"ydı Elvis. Bu türü tüm dünyaya tanıtan ve yayan oydu.
- Elvis, 1955'ten 1977'de ölümüne kadar yirmi yıldan fazla bir süre tüm dünyayı "salladı, yuvarladı."
- Gençliğin kendi içinden çıkardığı ve sözcüğün tam anlamıyla 'taptığı' ilk 'ilahı'.

Suna ALTALI

Yıl 1955, Amerika... Bill Haley'in, western-country-blues senteziyle oluşturduğu Rock'n Roll müziğin ilk 45'liği yayınlanalı henüz iki yıl olmuş. Haley'in yanı sıra Chuck Berry, Eddie Cochran, Little Richard, Buddy Holly bu yeni türün önde gelen sanatçıları. O yıl Rock'n roll kervanına genç bir kamyon şoförü de katılır. Annesine armağan olarak bestelediği

"That's All Right Mama" isimli parçası ile henüz yirmi yaşındayken üne kavuşan bu genç Elvis Presley'dir.

Elvis, 1955'ten 1977'de ölümüne kadar yirmi yıldan fazla bir süre tüm dünyayı 'salladı, yuvarladı.' Hayattayken 86 albümü yayınlandı, otuz iki filmde rol aldı, 56 altın albüm kazandı, plaklarının toplam satışı 800 milyonu aştı. Parçaları, milyonlarca insanın dilinde gezdi, bir-

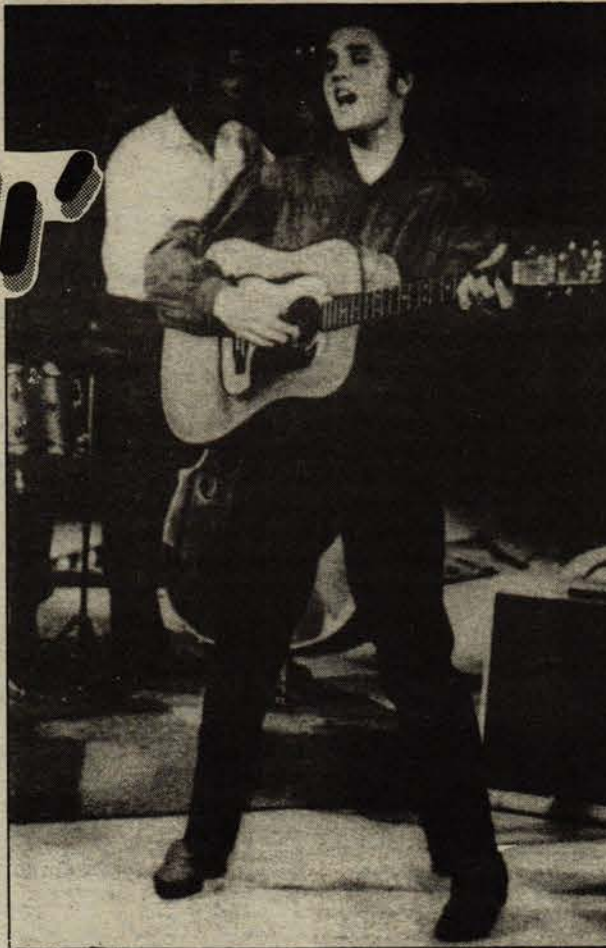
yantimli saçları, kıvrak dansları, duygu dolu sesi ile gençlerin gönlünde taht kurdu. Bugün ölümünün ardından 12 yıl geçmiş olmasına rağmen Elvis fırtınası dinmiş değil. Unutulacağı da pek benzemiyor Elvis.

Nihat ŞENSOY

Elvis Presley, müzik tarihinin belki de en çok tartışılan sanatçısıdır. Bir yanda kemikleşmiş, fanatik Elvis hayranları, karşılarında Elvis'in 'bir hiç' olduğuna inanlar. "Elvis neyi başardı?" sorusu otuz yıldır güncelliğini koruyor.

Bu sorunun yanıtı ellili yılların kendine özgü koşullarında yatıyor.

Rock'n Roll müziğin doğduğu, Elvis'in kral ilan edildiği yıllar 2. Dünya Savaşı'nın ezdiği yığınların, özellikle de gençliğin değiştiği, geleneklere, toplumun değer yargılarına, aile kurumuna, her türlü baskı ve kısıtlamaya karşı çıkmaya başladığı, asileştiği bir dönemdir. Gençler umutsuz, karamsar, ezik ve endişelidir. Bir yanda boşvermişlik boy verir, ötede savaşa neden olan sisteme, kapitalist değerlere düşmanlık... Gençler 'uslu çocuk' değildir artık, olmaya da niyetleri yoktur. Rock'n Roll o isyankâr tavrın müzikteki yansımasıdır. (Sinemada James Dean'ın, müzikte Elvis Presley'in aynı dönemde doğmuş olmaları raslantı değildir.) Yeni kuşak beğenileriyle, beklentileriyle farklıdır, gençlik bir patlamaya doğru gitmektedir.

"Rock'n Roll Kralı"ydı Elvis. bu türü tüm dünyaya tanıtan ve yayan oydu. Gençliğin kendi içinden çıkardığı ve sözcüğün tam anlamıyla 'taptığı' ilk 'ilahı'. Belki de bu yüzden unutulmuyor, unutulmayacak.

Dans etme biçimi, şarkı sözleri, şovları, hatta yemek yemesi bile programlanmıştır.

Elvis'e uyarlanır. Dans etme biçimi, şarkı sözleri, şovları, hatta yemek yemesi bile programlanmıştır. Elvis (aynen şimdinin Michael Jackson ve Madonna'sı gibi) üretilmiş bir 'ürün'dür. Ve tabii her yaptığı para getirecektir. T-shirt'ler, posterler vb. üzerine Elvis damgası basılan her şey milyonlarca satar. Ölümünden yıllar sonra bile 'prova kayıtlardan' oluşturulan kasetleri piyasaya sürülür. Yaşarken de öldükten sonra da yapımcıların kasasını doldurmaya hizmet etmektedir Elvis.

Şarkılarının büyük bölümünün ne sözleri ne de bestesi Elvis'e aittir. Parçaları sıradan ve içerikten yoksundur. Sözler çoğunlukla basmakalıptır. Örneğin çok ünlü parçası "It's Now or Never" (Ya Şimdi, Ya da Hiçbir Zaman): "Ya şimdi, ya da hiçbir zaman / Gel sıkıca sarıl bana / Öp beni sevgilim / Benim ol bu gece / Yarın çok geç olabilir..." Bu sözler şarkının yazıldığı güne değin belki de binlerce kullanılmıştır.

Elvis toplumda gelişmeye başlayan cinsel özgürlük düşüncesinin ve insanların cinsel isteklerinin kullanılmasına alek olmuştur. Şarkılarında cinselliğe 'şehvet derecesinde' yer veren ilk sanatçı odur. Şarkı söylerken çıkardığı sesler de şehvet duygusuna katkıda bulunur.

Başka örnekler de verilebilir Elvis'le ilgili. Ama verdiğim bu örnekler Rock'n roll 'kralının' "üçyüzünü" göstermeye yeter. Görüldüğü gibi Elvis efsanesi özenle şişirilmiş bir balondan başka bir şey değildir.

Yazımı yine Rock Tarihi' isimli kitaptan bir alıntıyla bitirmek istiyorum: "Nasıl bir efsanedir Elvis? Özünde, gençliğin tüm başkaldırı eğilim ve güçlerini sallan-yuvarlan politikasıyla edilgenleştirilmeye hizmet eden, içerikten yoksun şarkılara yaslanırken cinsellikten medet uman boş bir gaz tenekesidir bu efsane." (Sayfa: 65).

Melih Cevdet Anday
Basın Müzesi'nde

'BIRAKIN BENİ, İSTEDİĞİM GİBİ DÜŞÜNEYİM,

● "Oyunlar soru sordukça oyun olur. Bence sahnede bir şey öğretilemez. Soru sorarak kafalar harekete geçirilir."

Sözhakkı Kültür Servisi

Basın Müzesi'nin 20 Mart günü tiyatrocusu konuğu Melih Cevdet Anday idi. Tiyatro Bölümü öğrencilerinin "Micado'nun Çöpleri" oyununu sunmalarının ardından konuşan Melih Cevdet Anday, çoğunluğunu gençlerin oluşturduğu izleyicilere tiyatro üzerine düşüncelerini anlattı. Ve izleyicilerin sorularını yanıtladı.

Bir soru üzerine "Oyunlar soru sordukça oyun olur. Bence sahnede bir şey öğretilemez. Soru sorarak kafalar harekete geçirilir. Seyirciyi öğrenci yerine koymak yanlıştır." diyen Melih Cev-

det Anday, bir başka soruyu yanıtlarken, "insanın komplike bir varlık olduğunu, bu yüzden insanı tam olarak anlamının mümkün olmadığını" söyledi. Konuşmasının bir yerinde düşünceden korkmanın yanlış olduğunu belirten Anday sözlerini şöyle sürdürdü: "İnsanı yargılamak doğru değildir. Peki yargılayana kim yargılayacak? Elbet birgün, toplumlar suçlayan ve suçlananların olmadığı bir döneme geleceklerdir. Zannediyorum bütün toplumlarda düşünen insanlara kızıyorlar. Bu yanlıştır. Bırakın beni istediğim gibi düşüneyim."

KİTAP

YENİ TANRILAR

YENİ TANRILAR / Alberto Vázquez-Figueroa / Çeviren: Yıldız Canpolat / Ayrıntı Yayınevi / 136 sayfa / 4.000 TL.

14 yaşında iken ilk romanını yazmış, 18 yaşında yayımlanmış, dalgıçlık ve gazetecilik diploması sahibi elliden fazla ülkeyi gezmiş ve seyahatleri üzerine 9 kitap yazmış, henüz elli-üç yaşında, elliyi aşkın kitabı var... Adı: Alberto Vázquez-Figueroa.

"Yeni Tanrılar" bu ilginç yazarın, "olgun bir beynin bilgi ve bilinci ile yirmi yaşın gençliği ve dinamizminin birleşimi ile oluşan 'sonsuz gençliğin' gerçekleşmesi halinde bunun politik/doğal yansımaları ne olabilir?" sorusuna yanıt aradığı romanı.

ÖZLEMİN ESKİ TADI YOK / Simone Signoret / Çeviren: Ayşe K. Ortaç / Afa Yayıncılık / 373 sayfa / 8.500 TL.

"Özlemin Eski Tadı Yok", yazar Maurice Pons'un Simone Signoret ile yaptığı uzun söyleşiden bizzat Signoret tarafından oluşturulmuş bir anı kitabı. Kitapta ünlü sinema ve tiyatro oyuncusu Simone Signoret'in sinema ve tiyatrodaki geçirdiği günlerden, politik yaşamından, Kruşçev, Marilyn Monroe gibi ünlülerle yaşadıklarından anılar aktarılıyor. Şöyle diyor Signoret: "Bir şey anlattığımızda başkalarının belleğine el koyarız. Yanıbaşımızda oldukları için o sıra, belleklerini, anılarını, özlemlerini, gerçeklerini çalarız".

MADONNA Like A Prayer

"Like A Prayer" klbinin on gün önce tüm dünya televizyonlarında aynı anda gösterime girmesinin ardından "Like A Prayer" albümü de piyasaya sürüldü. Uzun süredir bu kaseti bekleyen Madonna hayranlarının da yüzü güldü. Kaset çıktı, ama bu bekleyişe değeceği şüpheli. Çünkü kaset "Promise To Try", "Dear Jessie", "Oh Father", gibi birkaç parça dışında fazlasıyla sıradan. Kasete adını veren "Like A Prayer" a söyleyecek bir şey yok, bu parça dört dörtlük...

D.D.BAND/ I'm Gonna Run

Daniel Björnars, Jonas Tangstörn, Alex Björnars ve Denis Yurtsever'den kurulu D.D.Band, ilk kasetleri "I'm Gonna Run"la karşımızda. Kaseti oluşturan sekiz parça da hard-rock türünün düzeyli örneklerinden. Yurtsever imzasını taşıyan altı parçada da diğerlerinde de melo-

dik yapının sağlam bir ritim temeline oturtulduğu gözleniyor. Slow parçalar "Only Thing I Know" ve "All I Have To Do" da dahil olmak üzere tüm parçalar, özellikle vokal ve gitar başarılarıyla Avrupa'lı örnekleri aratmayacak nitelikte. Doğrusu gençlerden oluşan bir Türk grubunun bu "sound"u yakalaması şaşırtıcı bir başarı.

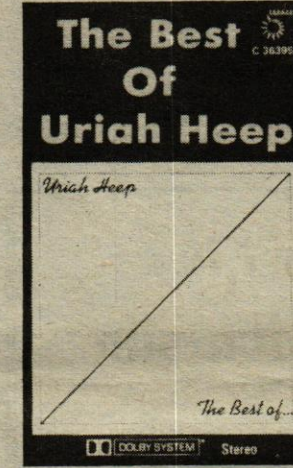

KASET

URIAH HEEP

The Best Of Uriah Heep

Rock müziğin usta guruplarının seçme parçalarından oluşan kasetlere bir yenisi daha

eklendi: "The Best Of Uriah Heep". 1969'da kurulan hard-rock topluluğu Uriah Heep asıl çıkışını 1972 yılında "Demons and Wizards" albümü ile yapmıştı. Seçmeler kaseti bu albümden alınan "Gypsy" ile açılıyor. Kasette grubun birbirinden güzel on parçası yer alıyor. Bunlar arasında "July Morning", "Easy Livin'", "Bird Of Prey", "The Wizard" ve "Return To Fantasy" gibi tanınmayan rock severlerin mutlaka dinlemesi gereken parçalar.

SADIK GÜRBÜZ/Toprağım ve Sevdam

Çağdaş Folk'un usta sanatçılarından Sadık Gürbüz, yeni çalışmalarından oluşan "Toprağım Ve Sevdam" ile folk müziğimize güçlü bir soluk kazandırıyor. Sanatçının senfoni orkestrası eşliğinde seslendirdiği tüm parçalarda halk müziğimizin güçlü ezgilerine eklenen Sadık Gürbüz ve Sarper Özsen ustalığı kendini hissettiriyor. Geleneksel parçaların yanı sıra üç Sadık Gürbüz bestesinin de yer aldığı kasette tüm parçalar çokseslendirilmiş, geleneksel çalgımız bağlama yalnızca gerekli olduğu yerlerde kullanılmış. "Arife Türküsü", "Davul", "O Yar Gelir", "Geçti Dost Kervanı", ve "Ana Ögüdü" bu türün hayranlarını hoşnut kılacak parçalar.

"Ödüllü Türk Filmleri" Toplu Gösterisinden

ZİNCİR

Nur ARIK

Bakırköy Adile Naşit Kültür Merkezi'nde, üç haftadır SESAM tarafından gerçekleştirilen "Ödüllü Türk Filmleri" toplu gösterisinde daha önce sinemalarda izleme olanağı bulduğumuz "Yer Demir Gök Bakır", "Her Şeye Rağmen" gibi filmlerin yanı sıra, ilk kez seyirci karşısına çıkan, Antalya Film Festivali Bronz Portakal ödüllü "Zincir"de gösterildi. (Yönetmen: Korhan Yurtsever, Senaryo: Macit Koper, Görüntü Yönetmeni: Erdoğan Engin, Oyuncular:

Betül Aşçıoğlu, Halil Ergün, Müzik: Serdar Ateşer.)

"Zincir", çocuğunu kaybeden Elif'in psikolojik yıkımı üzerine kurulu. Film büyükşehirde bir lunaparkta bekçilik yapan Elif ile Zeyno'nun sürdürdükleri acılı yaşamı ve geriye dönüşlerle çocuklarının ölümüne neden olan Güneydoğu Anadolu koşullarını anlatıyor.

Zengin görselliği, özenli çekimleri ile dikkati çeken "Zincir"de yönetmenin, özellikle Çukurova'da çekilen bölümlerde bir belgeselci titizliği ile çalıştığı gözleniyor. Senaryosunun, oyuncularının, yönetmenin başarısıyla inandırıcı, gerçekçi bir film haline gelen "Zincir", Korhan Yurtsever özeninin ve ustalığının bir göstergesi.

● Zincir, çocuğunu kaybeden Elif'in psikolojik yıkımı üzerine kurulu. Zengin görselliği, özenli çekimleri ile dikkati çeken 'Zincir'de yönetmenin, bir belgeselci titizliği ile çalıştığı gözleniyor.

ÖYKÜ:

ÖZLEM SARI

Neden herkes bana bir garip bakıyor? Annem, babam, komşu Hatice Teyze hepsi bir garip bakıyorlar. Oysa ne çok severlerdi beni.

—Ağır, akli başında, zamaneler gibi değil. Doğrusu az bulunur böylesi. Okuldan eve, evden okula, gözü sağda solda değil.

Hep bu sözleri işitirdim. Doğrusu bunları işitebilmek için az mı didinmişim. Çevreyi izlerdim hep. Kim, neyi, kimi beğenirse onu beller, aynı şeyi yapabilmek için defalarca yineler yinelerdim, ta ki başarınca dek. Sonra yine çevremi izler, bizi sınırlandıran gözleri mutlu kılabilmek için çabalar-dım.

—Yaşamak için boyun eğmeyi öğrenmelisin.

—Hep hep daha fazlası için çalışmalısın.

—Arkadaşlıkmiş, sevgiymiş, dürüstlükmiş, geç bunları kı-zım.

Sınırlamıştım kendimi, bir hücreye koymuştum. Dışardan bakılınca özgür görünen bir tutuklu. Bütün gün, kendi ken-dimi kapattığım hücremde kalır beni izleyen gözlerden ko-runmaya çalışır, beklerdim. Beklerdim ki gece olsun. Gece-ler çabuk gelmeliydi. İki büküm uyur numarası yaptığım ör-tünün altında hepsi uyusun, çabuk uyusun diye dua eder-dim. Sonra özgürdüm Yavaşça kalkar, her bir tahtanın gı-cırdanışında binbir yürek çırpınışı ile soluk soluğa, dışarıya çıkardım. Bahçenin öbür ucuna doğru kayardı ayaklarım. Ko-caman ceviz ağacının gövdesine sarılır çevreyi dinlerdim. Kimsenin olmadığından emin olduktan sonra yukarı tırma-nır, en uç dala otururdum. Artık tek başımayımdır, yapayal-nız ve özgür... Özgürlük yalnızlıktır, beni izleyen gözler ol-

YILDIZLARI

YEMEK YASAKTIR

maksızın ceviz ağacına sarılmaktır, koyu mavi gökyüzüne alabildiğine çok, sınırsız bakabilmektir. Önce ürkek, ama yü-reklice uzanır elim gökyüzüne. Binlercesinden, yüzbinlerce-sinden en kocamanın, en parlağını tutar parmaklarım, hızla aşağıya çeker. Avcumda pırıl pırıl bir yıldız vardır. Dünya-daki, evrendeki her şeyden güzel, sıcacık, benim yıldızım. Parmaklarımla sıkıca kavrar ağzıma götürürüm. İştahla, is-tekle, hevesle bitirinceye dek yer sonra parmaklarımın ara-sında kalan kırıntılarını dilimle yalardım.

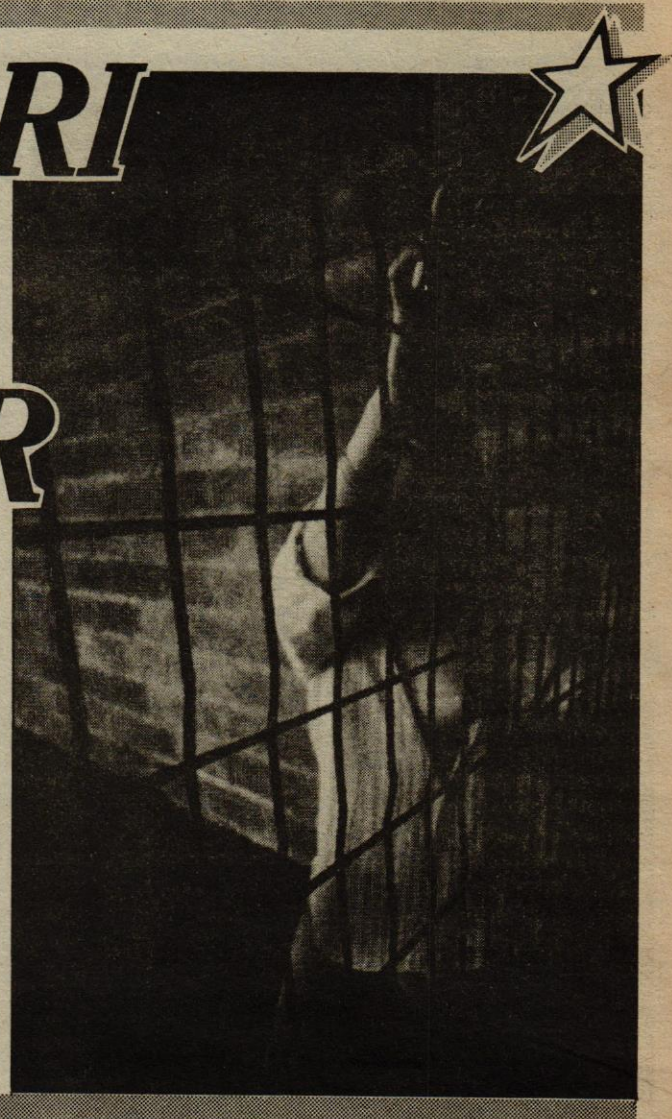
Usluca aşağıya inerdim. Sımsıkı kapalı avuçlarımda az ön-cek mutluluğun izleri, yüzümde büyük sırrımın, yıldızları ye-menin mutluluğu ile uyurdum.

Neden herkes bana bir garip bakıyor. Gözleri kısılmış, yüz-leri gülmüyor, suçlayan bakışlarla süzüyorlar beni. Ama beni hiç kimse görmedi ki, hiç kimse yoktu, yapayalnızdım, bir başıma ya da öyle sandım.

Suçluyorlar beni, hepsi biliyor.

Biliyorum, suçluyum ben. Cezamı çekmeliyim.

Çünkü yıldızları yedim.

Bir bebeğin ilk gülüşüdür şiir

Şiirsiz yaşam olabilir miydi? Şiirle bir kez buluşup şiiri içten, sıcak bir dost gibi benimsedikten sonra, bu soruya "evet" diyebilmek olanaksız görünüyor.

Türüne özgü özellikleri ile şiir, okuyucu ya da ozan olan her insanın içinde ikinci bir ses, bir yürek, gide-rek bir kişilik olmaktadır. Sanki doğaya ve insana ca-zibesini, çekiciliğini kazandıran tüm renkleri, musiki-yi, ruhu zarif bir kostüm gibi giydirmektedir. İçimizde oluşurken, kendimizi yeniden üretmemizi sağlar: Gü-ven verici, yumuşacık bir el, bizi yeni bir dünyayı işle-meye karşı koyulmazca sürüklerken, avuçlarımızdaki ılık temasla birlikte yeni ve tutkulu bir uyanışa yükseli-riz. Yaşam gerçeğimiz içindeki savaşımızda, daha güçlü olabiliyorsak, yenilgiler karşısında yıkılmadan di-renebiliyorsak, adı şiir olan, evrenin en güzel, en akıllı ve en güçlü tanrısının bundaki payı yadsınamaz. Şiir, romanda, öyküde, müzikte ve resimde de vardır; in-sanla birlikte doğup, onun ürettiği yaşamın her alanın-da var olmuştur ve olmaktadır. Bu soylu ve güzel tan-rıca, halkların savaşımını en güf sesiyle, insanın acı-dan suskunlaşmasını kara ama tükenmeyecek ağıtıyla, kadın ve erkeğin yücelerdeki en cesur ve kutsal ya-ratılışı olan "aşk"ı zambakların derin tatlılığında en duy-gulu sesiyle, yaşamın düşmanı olan "savaş" adlı şey-tanı öldürücü titreşimleri en yüksek olan sesiyle, sa-bırlı, sevecen bir filozof gibi inatla akıllara ve yürekle-re ulaştırır. Onun dile getirdiği meçhul askerlerde tüm vatanseverleri, tek bir insanda tüm insanlığın gerçe-ğini görerek evrenseli yakalamanın eşsiz tadını ve he-yecanını duyarız. Böylece çoğalırız; bitimsiz okyanus-larca, okyanuslardan kırılıp bölünen şeffaf damlacık-larca çoğalır ve masmavi bir istençle koşarız yepyeni bir dünyaya...

Bir bebeğin dünyaya ilk kez gülümsemesi, bir tatil sabahı sarı ışıklarla aydınlanan bir arka sokak bakka-lına pijamalarla gidilip bir ekmek, bir gazete alınması, ilk kez elde edilen küçük bir başarıdan sonra bir yüze yayılan gururlu fakat utangaç bir gülümseme ya da ba-tan güneşi bitmekte olan bir güzelliğin kederiyle de ol-sa, mutlu bir hayranlıkla izleyen sevdalılardır, şiir. Ve işte, HAYAT!

Şiirsiz yaşanır mı?

Serpil Tuncer

İstanbul Üniversitesi

Bir Yudum Şiir

MASAL

Bir masal anlat annem
Peri padişahının kızı ben olayım
Ama babam memur olsun
Dünya güzeli olayım
Ama güzel yüreğim olsun
Bir masal anlat annem
Bir dudağı yerde, diğeri gökte devler olsun
Ama takım elbise giysinler
Saf ve güzelin düşmanı olsunlar
Ama kılıçları yalan olsun
Bir masal anlat annem
Beyaz atlı prensi unutmadan
Ama lütfen diploması olsun
Şiir bilmese de olsun
Bir masal anlat annem
Benim masalım olsun
Gerekliyse ağlarım
Ama ne olur sonu iyi olsun.

ŞULE KAYIR/İstanbul Teknik Üniversitesi

BEBEK

XLDGM66bin/606
Odanın kapı numarası
Gri dumansal boşluklar kaplamış odayı
Akrep yelkovanı
Estetiksiz kovalarcasına geçiyor zaman
Derken, beyaz önlüklü bir el
Asılmada ve açmada kapıyı
O da ne? Bir ses:
"Vraak, vraak, vraak!..."
Hayır kurbağa değil
O benim
Oğlum olacak.
Üç kilo otuzüç gram amcası
Oğlum büyüyünce
Ne bileyim ne olacak...

ALİ FUAT KAVAKLI/İstanbul Üniversitesi

(Bu şiir sosyo-soyutsal akımla, poli-boyutsal akımın dışanlamsal mihraklarda köşegensel bileşiminden oluşmuştur.)

HAFTA TATİLİ

Ey ölüm!
Sakin uğrama
Bugün pazar
Kapalıyız.

MAHSUNİ DEMİREL/
KOCAELİ

GÜLÜM

Sen rüzgârların ezdiği çiçek kokusunda
Sen, yeni doğan bir bebeğin uykusunda,
Sen, yeşeren her tohumun kuytusunda,
Sen, yüreğime gömülüsün gülüm

ELİF DERAN EFE

Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Milattan önceki martirlerimize

Ölümlerimizi gömdük de geldik denize
çok pis şeyler yapmanın çaylaklığı ellerimizde.
Ölümlerimizi gömdük de geldik denize
ne deniz duydu ne balıklar ne de tuz
tanrı zaten başlangıçtan sorumsuz.

Ölümlerimizi gömdük de geldik denize
yetiştik sanırım yarım kalan cigaramıza
son yudum çayımıza
ya da havada asılı kollarımıza,
ne deniz duydu ne balıklar ne de tuz
tanrı zaten kendini yaratmayı unutturken uykusuz.

Ölümlerimizi gömdük de geldik denize
kaldığımız yerden başladık sanırım
özgürlük türkülerimize
ya da kandan çizilmiş yollarda bekleyen
eylemlerimize.

Ne deniz duydu ne balıklar ne de tuz
tanrı zaten içemediği kanlarımızla susuz.

ALİ AYAS/ESKİŞEHİR

BİLİM DAĞARCIĞI

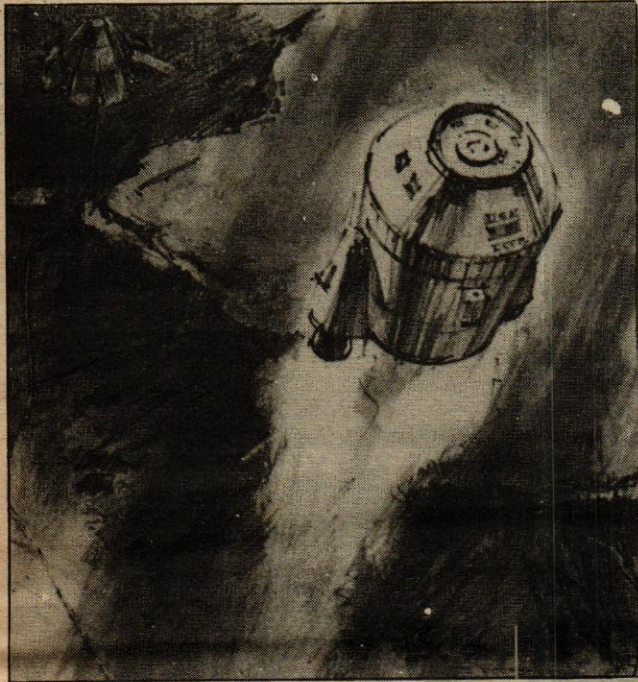
Yaşayan Mars

Genetik mühendislerine göre Mars'ın yaşayan bir gezegen olması biyogenetik yollarla sağlanabilir.

XVI. Uluslararası Genetik Kongresi Başkanı Robert Haynes bu konuda şunları söylüyor: "Şu an mevcut teknoloji ile Mars'ın yüzeyini ve atmosferini değiştirmek olanaklı. Bir uzay istasyonu kurmaktan söz etmiyorum. Canlı bir dünyadan söz ediyorum. Mars biyolojik evrimin rahatça sürebileceği bir gezegen haline dönüşebilir."

Mars'ta iklim oldukça kuru ve soğuk yüzey ise toksik bir yapıya sahip. Yeni teknoloji ise Mars'ta sıcaklığı artıracak düzeyde. Böylece mikroorganizmalar yaşamalarını sürdürebilecek duruma gelebilecekler.

Ama yeşil bitkilerin insanlara yetecek oksijen üretmeleri yüz bin 100.000 yıl kadar sürecek. Yine de denemeye değer. Gezegenin ısınması demek, birkaç kuşak sonrasının gezegen çevresinde dolaşırken kalın koruyucu giysilere gerek duymayacağı demek anlamına geliyor.

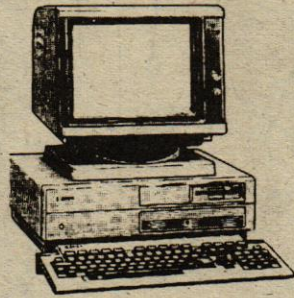
Mars'ta yeşil bitkilerin insanlara yetecek kadar oksijen üretmeleri yüz bin yıl kadar sürecek.

Ve kirlenen dünya

• Heryıl 11 milyon hektar tropikal orman alanı yok oluyor. 31 milyon hektar orman alanı ise asit yağmurlarından zarar görüyor.

• Yılda 26 milyon ton toprak tarım yapılamaz hale geliyor. Buna karşılık her yıl 6 milyon hektar çöl oluşuyor.
• 20 yıl içinde varolan canlı türlerinin % 20'sinin yokolacağı yapılan tahminlerden ilki.

EĞİTİMDE BİLGİSAYAR I

Murat YILDIRIM

"Lise son sınıf öğrencisi tek başına kimya deneyi yaparken büyük bir patlama oldu. Fakat okula ne itfaiye, ne ambulans, ne de polis geldi. Çünkü patlama sadece öğrencinin çalıştığı bilgisayarın ekranında bir renk cümbüşü yarattı ve bir gürül-

tü çıkarttı. Başkaca bir hasar meydana gelmedi. Patlamadan sonra öğrenci bilgisayarıdan 'nerede' hata yaptığını öğrendi."

Bu okuduklarınız gelecek yüzyıllardan bir gazete haberi falan değil. Günümüzde birçok ülkede uygulamada olan "bilgisayar destekli eğitim" projelerinin belki de her gün karşılaşılan sonuçlarından biri. Bunun yanı sıra bilgisayar, edebiyat, dilbilgisinden, matematiğe, yabancı dilden, resim ve müzik derslerine kadar, eğitim her alanında başarıyla kullanılıyor. Belki en büyük yararı da hiç bıkıp usanmadan öğrenci konuyu kavrayana kadar sabırla anlatan bir öğ-

retmen olması. Üstelik öğrencinin konuyu uygulayarak öğrenmesini de sağlayan bir öğretmen.

Avrupa'da konunun öncülüğünü yapan Fransa işe planlamayla başladı. Sosyalist hükümetin programında yer alan "Herkes İçin Bilgisayar" projesinin bir parçası olarak ortaöğretimde ve ilkokullarda bilgisayar destekli eğitime geçilebilmesi için üniversitelerde araştırma kurulları oluşturuldu. Bir taraftan teknik ağırlıklı ucuz ve kullanışlı bir sistem yaratma çalışmaları sürerken, diğer yandan işin pedagojik yanı araştırıldı ve sonuç olarak Nanoreseau (nane: Mikro'nun 1/1000'i reseau: bilgisayar şebekesi) adı verilen ucuz ve kullanışlı bir sistem geliştirildi. Bu sistem de öğretmenin önünde du-

ran bir iş bilgisayarı ve ona bağlı çalışan ucuz ev bilgisayarları kullanıldı. Teknik olarak bir iş bilgisayarına 31 küçük öğrenci bilgisayarı bağlanabilmesine karşın, pedagojik olarak öğretmenin 16'dan fazlasını kontrol edemeyeceği belirlendi. Ayrıca öğrencilerin kolektif çalışma yürütebilmesi için bir bilgisayara iki öğrenci öngörüldü. Bütün bu süreç boyunca bir taraftan üniversitelerde 'Öğretmenleri eğitecek' öğretmen eğitildi. Bu öğretmenler bölgelere dağıtıldı ve kurulan merkezlerde her okuldan bir öğretmen eğitildi. Bu sürecin sonunda öğretmenlerden telif ücretleri ödenerek bilgisayar programları yazmaları istendi. Programlarda hazırlandıktan sonra, çok büyük bir ihaleyle okullarda bilgisayar sistemleri kuruldu.

• 2050 yılına kadar 1.5 C° ile 4.5 C° arasında ısı artışı bekleniyor.

• 2100 yılına kadar deniz yüzeyinde 1,4 metre ile 2,4 metre arası artışlar gözleenecek.

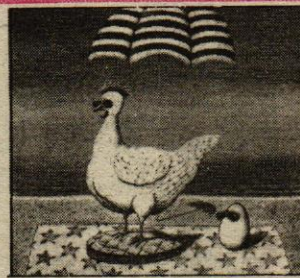
Technology Review'den

Düşük Kolesterolü Yumurtalar

California yumurtaları % 55 daha az kolesterol içeriyor. Rosemary çiftliğinde yumurta üreticisi Paul May tavuklarının % 55 oranında düşük kolesterolü yumurtalar yumurtladıklarını söylüyor.

Yetkililerce yapılan ölçümlerde her bir yumurtanın 125 mg kolesterol içerdiği anlaşılmış. Diğer yumurtalarda bu miktar 274 mg. Ayrıca bu yumurtaların: 25 daha az sodyum içerdiği de görülmüş.

Paul May bu sırrın beslenmeden kaynaklandığını belirtiyor. Yemlere eklenen doğal

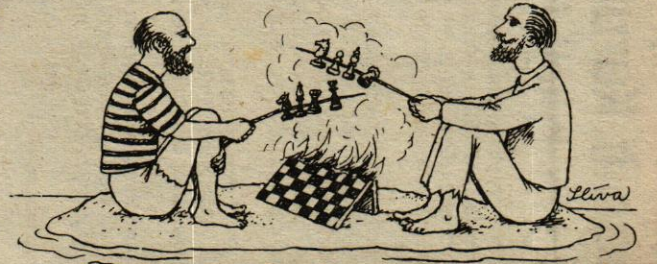
bir katkı bu sonucu sağlamış.

California'lılar artık "damar tıkanıklığından" korkmadan rahatça bol bol omlet yiyebilecekler.

İki dakikada

Ukrayna Bilimler Akademisi'nden Piotr Slinka yaptığı deneyler sonucunda insan derisinin bilinmeyen yönlerini keşfetmiş. Terleme sonucunda iki dakika boyunca gözenekler 10 mililitre sıvıyı emebiliyorlar. Sıvı her ne olursa olsun gözenekler açık olduğu sürede kana karışabiliyor. Bu da saunanın ne kadar tehlikeli olduğunu göstermiyor mu?

TRANC SATRANÇ SATRANÇ

Richard Reti: Satrançta yalnızca geçici eğilimlerimiz değil aynı zamanda kişiliğimizde oyunumuza yansır. Aşırı temkinli, mızımız, kurnaz, ukala, içine kapanık, döneke, fırsatçı...

...VE ZEKİ

İNSANLAR İÇİN SANAT

Satranç

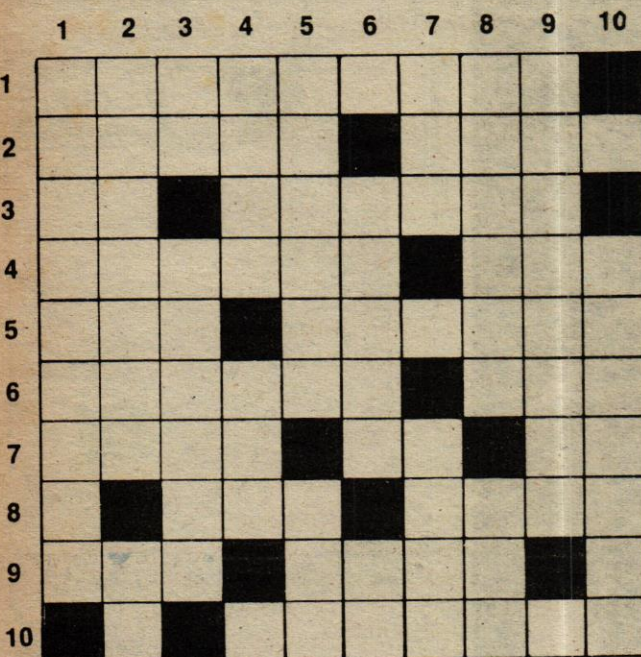
Kimi insanların tüm yaşamlarını adadıkları hakkında kalın kalın ciltler yazılan düşünce oyunu. Kimilerine göre de sanattır satranç. Gelişim sürecine bakarsak dönemin kültür önderliğini yapan ülkelerde satrançın daha yaygın olduğunu gözlemleyebiliriz.

Nitekim orta çağın sonlarında Arap'lar satrançı geliştirmiş, yaymış ve Avrupa'ya tanıtmışlardır. Avrupa'nın en eski satranç yazarlarının 1500'lerde İspanya ve Portekiz'de yaşadıklarını görüyoruz. Bu ülkeler teknik ve düşünsel alanda çağlarının önderiydiler. Rönesans döneminde İtalya'dan Polerio ve Greco dünya satrançında önde gelen isimlerdi. Ve 18. yy. Avrupası Fransa politika alanında yeni bir dönem başlatıyor, işte bu dönemde iki Fransız Philidor'la Labourdonnais'de satranç dünyasına kazanılan güçlü isimler 19. yy. ile 20. Yy. yine düşünsel ve teknolojik alanda gelişmenin doruk noktasına ulaştığı ve bu gelişmelerde pay sahibi ülkelerden; Lasker, Alekhin, Marshall, Tal, Spasky, Fischer, Karpov, Kasparov gibi isimler satrançta yeni bir boyut açmışlardır. Tüm bunların paralelinde satrançın bilim, sanat, teknoloji ya da diğer bir ifadeyle toplumların kültür düzeyi ile özdeş bir gelişme içerisinde olduğunu rahatlıkla vurgulayabiliriz. Özellikle modern çağlarda makineleşmiş bir ortamda dizginlenen, dolayısıyla eş tempoyu tutturmak zorunda kalan insanlar, ne bedensel beceriler ne de şansa bağlı oyunlar kendilerini doyuramamaktadır. Kaldı ki satranç'ta 118 milyar değişik varyasyon ile şans dışlayan salt düşünsel bir mücadeleye gücüne dayanmaktadır. Ona taşıdığı derinliği veren de budur. Reti'ye göre mutlu olduğumuz zaman başka türlü, üzüntülü olduğumuz zaman başka türlü oynarız. Satrançta yalnızca geçici eğilimlerimiz değil aynı zamanda kişiliğimizde oyunumuza yansır. Aşırı temkinli, mızımız, kurnaz, ukala, içine kapanık, döneke, fırsatçı... Bütün bu mizaçlar açıkça belli olur. bu gözlemler bize satrançı sanatın ta yanına kadar getirecek anlatım olanakları sunmaktadır.

Bir oyun aynı zamanda sanat olabilir mi diye sorabiliriz. Oysa Bedri Rahmi Eyüboğlu "Sanat'ı tarif etmeye mecbur kalsam, oyundur." şeklinde yorumlamıştı. Belki ilk dönemlerde bir oyun kimliğindeydi; fakat günümüzde gelişmekte, yayılmakta hatta bilimsel temellere dayanan bir sanat olarak kabul görmektedir.

Satranç dolu yarınlara dileğiyle.

BULMACA

rin iç boşluğunu dolduran yağlı madde... 3. Küçük bitki örtüsü... Verginin miktarını belirtmek için temel alınan değer... 4. Mekânik enerjiyi elektrik enerjisine dönüştüren aygıt... Sözsüz gösteri sanatı... 5. Büyük erkek kardeş... Belirleyici olan... 6. Hollanda'nın hükümet merkezi... Organizmanın düşünsel yanı... 7. Birinin istek ve dileğini yerine getirme... Bir soru eki... Bir haber ajansı... 8. Kirişli bir çalgı... Türk parlamentosu... 9. Kılıçta bir oyun... Kumaş ya da derinin cilalanması... 10. Esas cereyan...

YUKARIDAN AŞAĞI: 1. Derebeylik... 2. Alıntı... İtalya'da bir ova... 3. Çıplak vücut resmi... Sofrada kullanılan sahan altlığı... 4. Geminin yürütmesine, hizmet eden direk, seren, ip, halat ve yelken takımı... Engelek yılanı... 5. Nijere'in başkenti... Nazım Hikmet'in soyadı... 6. İlk toplumlarda, topluluğun kendisinden türediği sanılarak kutsal sayılan nesne, ongun... Ayak... 7. Bey... Övgü... 8. Pamuk ipliğini sarmaya yarayan el çıkırığı... Futbol'da defans oyuncusu... 9. Her türlü siyasal düzeni yadsıyan, toplumun, birey üzerine hiçbir baskısını kabul etmeyen görüş... 10. En az...

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: Ayzenştayn, 2- Beatles, Ev 3- İğla, Nedim 4- Da, Ma, Asa 5- İnfilak 6- Neon, Samia 7- Alim, 8- İkieşlilik, 9- Ni, Teati, 10- Orhan Kemal

YUKARIDAN AŞAĞI: 1- Abidin Dino, 2- Yegane, Kır, 3- Zal, Fobi, 4- Etamin, Eta, 5- NL, Al, Şen, 6- Şen, Asalak, 7- Tse, Kalite, 8- Da, Mili, 9- Yeis, İmi, 10- Numara, Kil.

SOLDAN SAĞA: 1. Bir girişime, işleyebilmesi, gelişebilmesi için gereken para ve krediyi sağlama eylemi... 2. Aynı ahır adına koşan yarış atları... Kemikle-

**ASMIYIP
BESLİYORUZ!**

ALteRNeGAtiv

HUZURU BİÇİMLENDİREN GAZETE

**ATLATIC DARBECİLERİ
BAŞLADIK HARBE
VE
EYLEDİK DARBE**

Bir Konuk

-Şu isimleri vereyimde,
artık işlerini bitirsinler

-Ne biçim iş bitirdik ya!

-Heh... he...
Darbe bitmiştir herhalde.

ERKİN ERGİN

**ASIL BEDİR
Köşesi**

Milli Negatif Kurulu'nun 1 No.lu bildirisi:

Yazı kurumumuzun emir-komuta zinciri içerisinde gerçekleştirildiği yumuşak bir darbeyle ESİNTİLER sayfasına el koymuş bulunuyoruz. Tüm esintiler yönetimi (Bir kişiydi zaten alçak) görevden el çektiler, gazetemizin ucra bir köşesinde müsadere altına alınmışlardır.

Gazetemizi 70 liraya muhtaç bırakanlar, sayfa içinde anarşiye izin verenler, ESİNTİLER adı altında bölücük faaliyetleriyle işgal edenler, sulu-zırtlak espirilerle milletin kafasını bulandıranlar hain emellerine ulaşmadan, M.N.K. (Bak yukarıya) tarafından engellenmişlerdir. Hakettikleri cezaya en kısa zamanda çarptırılacaklardır.

Biz Milli Negatif Kurulu olarak gazetemizin eski anlaşmalarına bağlı kalacağımıza (Matbaacı, filmci, dizgici, renk ayırmacı) ülkeyi -pardon- gazeteyi huzur ortamı içinde yöneteceğimize, kalemimiz üzerine yemin ederiz.

Yumuşak darbemiz tüm personelimize ve okuyucularımıza kutlu olsun. 2 no.lu bildirimizi bekleyiniz, televizyonunuzu kapatmayı unutmayınız. (Ne... Bugün ayın 12'si değil mi?! Mahvolduk...)

BOŞ YAZI

Ne demiş atalarımız, 'olacaksan Tokmak ol.' Biz de bu atasözüne uyduk ve gazetemiz Yazı Kurulu adına yönetime el koymuş bulunmaktayız. Sayfamızda huzur ortamı sağlanana kadar, yönetimde bulunacağız. Sayfamız huzur ortamına kavuştuğunda, okuyucularımızın can güvenliği sağlandığı en kısa zamanda çok sesli bir yönetime geçilecektir.

Kökü sayfamızın dışında olan ve esintiler sayfasında huzuru bozanların kökü kazındığında, elbette ki çok sesli yönetime geçilecektir. Bizim amacımız yeni sayfa'nın tüm okuyucularımızın desteğiyle, huzur ortamına dönmesidir. Yönetime geldiniz, peki siz ne yapacaksınız? diye sorarlara elbette gereken açıklama Milli Negatif Kurulu tarafından yapılacaktır. Her türlü eleştiri'ye (Tabi ki M.N.K. yönetim haricinde) açığız. Sizlerden kökü dışarda olarak sayfalara ulaşacak elleri bize iletmenizi istiyoruz. Eğer eski sulu-zırtlak espirilere gülmek zorunda kalmak istemiyorsanız, bizlere yardıma çağırıyoruz.

Yönetime el koymadan önce uzun süre oturup düşünüldük. En büyük sorunun yollarını ararken, her gün yeni bir gâ-Bunu gidermenin yollarını ararken, her gün yeni bir gâ-zete satın alan, ünlü işadamları Asil Bedir'den teklifler aldık. Maddi sorunsallarımızı çözebilmek ve sizlere daha kıyak bir sayfa sunabilmek için sayfamızın küçük bir kısmını sattık. Yalnız bu kararı alırken, okuyucularımızın bizim düşüncelerimize katılacağına ve bize destek olacağınıza inanıyoruz.

Sizlere yeni yeni espiriler, renkli renkli sayfalar sunmak dileğiyle...

Alternegativ...

ADINI SİZ KOYUN

NALAN YIRTMAÇ

Arkadaşımız Nalan, çizdiği bantın adını SÖZHAK KI okuyucularının bulmasını öneriyor. İlgilenen arkadaşlar isim önerilerini gazetemize iletebilirler.

